

MUSIC JOURNAL

วารสารเพลงดนตรี

ISSN 0858-9038

Volume 31 No.01
September 2025

Tijc 2026

Thailand International
Jazz Conference 2026

23-25 JAN 2026

Donny McCaslin Quintet
Joey Calderazzo Trio
Seamus Blake Quartet
and 70+ Talent Jazz Bands
Across the nation

www.tijc.net

Ticket Available Now

ticketmelon

EDITOR'S TALK

สวัสดีผู้อ่านเพลงดนตรีทุกท่าน ดอนรับเข้าสู่เดือนกันยายนด้วยเรื่องราวที่น่าสนใจมากมาย เริ่มต้นด้วย Cover Story ที่อยากเชิญชวนทุกท่านมาร่วมแสดงความยินดีและทำความรู้จักกับคณบดีท่านใหม่แห่งวิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหิดล อาจารย์ ดร.ปิยวัฒน์ หลุยลาภประเสริฐ ศิษย์เก่ารั้ววิทยาลัยดุริยางคศิลป์ ผู้ก้าวไปส่งสมประสบการณ์ระดับโลกจนจบการศึกษาระดับปริญญาเอก สาขาการประพันธ์เพลงและประติมากรรมทางเสียง จากมหาวิทยาลัยคอร์เนล สหรัฐอเมริกา วิสัยทัศน์ของท่านจะเป็นอย่างไร ติดตามได้จากด้านใน

Music Entertainment นำเสนอบทความ “ครูเพลงไทยสากลที่คนลืม” ตอนที่ ๑๑ เป็นต้นต่อเนื่องของครู “มงคล อมาตยกุล” พร้อมนำเสนอผลงานเพิ่มเติมอีก ๖ บทเพลง ดังนี้ เย้ายฟ้าทำดิน ตัวไกลใจยัง รักแท้ ยังคอยปรารถนาแห่งหัวใจ และช่างร้ายเหลือ ในแต่ละบทเพลงนำเสนอข้อมูลความเป็นมาของเพลง เนื้อเพลง โน้ตเพลงและการวิเคราะห์ทางทฤษฎีดนตรี ติดตามได้ในบทความ

Music Composition พาไปสัมผัสความงดงามของบทเพลง Melodies of Siam ประพันธ์และเรียบเรียงโดย อาจารย์ ดร.ธีรณัย จิระสิริกุล ที่สร้างสรรค์ขึ้นสำหรับวงดนตรีผสมผสาน (ไวโอลิน ฮาร์ป เชลโล และเมโลเดียน) ร่วมกับวงออร์เคสตรา ซึ่งได้จัดแสดง ณ ปราสาทเมืองต่ำ จังหวัดบุรีรัมย์

Classical Guitar ร่วมรำลึกถึง Masaki Sakurai ช่างทำกีตาร์ระดับตำนานชาวญี่ปุ่น เจ้าของรางวัลชนะเลิศจากกรุงปารีส ผู้จากไปเมื่อเดือนกรกฎาคมที่ผ่านมา บทความ “ผู้ซึ่งมีรอยเท้าเป็นของตนเอง” จะพาไปสำรวจเอกลักษณ์ในงานฝีมือที่ทำให้กีตาร์ของเขาเป็นที่ยอมรับในระดับสากล

Review ฉบับนี้พาชมบรรยากาศงานดนตรี ๒ สไตล์ เริ่มต้นด้วยบทความ “วงดุริยางค์เครื่องลมราชภัฏสัมพันธ์ ในวบปีที่ ๒” ทบทวนก้าวอย่างสำคัญของเครือข่ายมหาวิทยาลัยราชภัฏทั่วประเทศ กับการยกระดับดนตรีท้องถิ่นสู่เวทีระดับชาติ ต่อด้วยบทความ “ค้างคาวกินกล้วย บนเวที APEC International Music Festival 2025” ที่จะพาไปเกาะติดเบื้องหลังการนำเพลงไทยเดิมสำเนียงสนุกสนานไปบรรเลงร่วมกับวงออร์เคสตรา ณ สาธารณรัฐเกาหลี

Music: Did you know? ส่งท้ายด้วยตอนที่ ๒ ของบทความ เสียงเพลงแห่งการต่อต้าน พาไปสัมผัสจิตวิญญาณขบถของ Ludwig van Beethoven กับเหตุการณ์ประวัติศาสตร์การฉีกหน้าปก Symphony No. 3 เพื่อประท้วงนโปเลียน และการใช้ดนตรีเป็นอาวุธประกาศอิสรภาพในอุปรากร Fidelio และ Symphony No. 9

ดวงฤทัย โศภะรัตนศิริ

MUSIC JOURNAL

วารสารเพลงดนตรี

Volume 31 No. 1
September 2025

กองบรรณาธิการขอสงวนสิทธิ์ในการพิจารณาคัดเลือกบทความลงตีพิมพ์โดยไม่ต้องแจ้งให้ทราบล่วงหน้า สำหรับข้อเขียนที่ได้รับการพิจารณา กองบรรณาธิการขอสงวนสิทธิ์ที่จะปรับปรุงเพื่อความเหมาะสม โดยรักษาหลักการและแนวคิดของผู้เขียนแต่ละท่านไว้ ข้อเขียนและบทความที่ตีพิมพ์ ถือเป็นทัศนะส่วนตัวของผู้เขียน กองบรรณาธิการไม่จำเป็นต้องเห็นด้วย และไม่ขอรับผิดชอบบทความนั้น

เจ้าของ

วิทยาลัยดุริยางคศิลป์
มหาวิทยาลัยมหิดล

บรรณาธิการบริหาร

ดวงฤทัย โศภะรัตนศิริ

หัวหน้ากองบรรณาธิการ

ธัญญวรรณ รัตนภาพ

ที่ปรึกษากองบรรณาธิการ

Kyle Fyr

ฝ่ายภาพ

คณินิจ ทองใบอ่อน

ฝ่ายศิลป์

จรุณ กะการดี
นรเศรษฐี รังหอม

พิสูจน์อักษรและรูปเล่ม

ธัญญวรรณ รัตนภาพ

เว็บมาสเตอร์

ภรณ์ทิพย์ สายพานทอง

สำนักงาน

วิทยาลัยดุริยางคศิลป์
มหาวิทยาลัยมหิดล
(วารสารเพลงดนตรี)
๒๕/๒๕ ถนนพุทธมณฑลสาย ๔
ตำบลศาลายา อำเภอพุทธมณฑล
จังหวัดนครปฐม ๗๓๑๗๐
โทรศัพท์ ๐ ๒๘๐๐ ๒๕๒๕-๓๔
ต่อ ๓๒๐๕
โทรสาร ๐ ๒๘๐๐ ๒๕๓๐
musicjournal@gmail.com

CREATIVE
CITY OF MUSIC
NAKHON
PATHOM

“นครปฐม
เมืองดนตรี”

Nakhonpathom Cityofmusic

สารบัญ Contents

Cover Story

06

ดร.ปิยวัฒน์ หลุยลาภประเสริฐ
คณบดีวิทยาลัยดุริยางคศิลป์
มหาวิทยาลัยมหิดล
ปิยวัฒน์ หลุยลาภประเสริฐ
(Piyawat Louilarpprasert)

Music Entertainment

16

เรื่องเล่าเบาสงบนองปัญญา
“ครูเพลงไทยสากลที่คนลืม”
ตอนที่ ๑๑ “มงคล งามนิตยกุล” ๒
นักประพันธ์เพลง/เรียบเรียงเสียง
ประสาน
กิตติ ศรีเปารยะ
(Kitti Sripaurya)

Music Composition

30

บทวิเคราะห์บทประพันธ์
Melodies of Siam
ธีรнай จิระสิริกุล
(Teeranai Jirasirikul)

Classical Guitar

36

“ผู้ซึ่งมีรอยเท้าเป็นของตนเอง”
รำลึกถึง Masaki Sakurai
ช่างทำกีตาร์คลาสสิกระดับโลก
ชาวญี่ปุ่น
ชินวัฒน์ เต็มคำขวัญ
(Chinnawat Themkumkwun)

Review

42

วงดุริยางค์เครื่องลมระบำสุโขทัย
ในขวบปีที่ ๒ ทบทวนที่มา
ความเป็นไป และอนาคต
จิตร กาวี
(Jit Gavee)

52

“ก้าวไกลกันด้วย”
บนเวที APEC International
Music Festival 2025
วิศนี วงศ์วิรุฬห์
(Visanee Vongvirulh)

Music: Did you know?

60

เสียงเพลงแห่งการต่อต้าน (๒)
Ludwig van Beethoven
ซิมโฟนีแห่งการปฏิวัติ
กฤตยา เชื้อมวราศาสตร์
(Krittaya Chuamwarasart)

*เราเลือกหัวข้อที่ต้องการ
เพื่ออ่านเรื่องราวด้านใน

ดร.ปิยวัฒน์ หลุยลาภประเสริฐ

คณบดีวิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหิดล

เรื่อง:
ปิยวัฒน์ หลุยลาภประเสริฐ (Piyawat Louilarpprasert)
คณบดีวิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหิดล

“

Music for Society,
Music for the Nation,
Music for All

ดนตรีคือพลังสร้างสรรค์
ที่เปลี่ยนแปลงสังคม เชื่อมโยงโลก
และยกระดับชาติ

”

วิสัยทัศน์

(Vision Summary)

“Rethink, Rebuild, Recreate - ดนตรีเพื่ออนาคต”

การพัฒนาวิทยาลัยดุริยางคศิลป์สู่การเป็นศูนย์กลางดนตรีร่วมสมัยของเอเชีย และก้าวสู่การเป็นต้นแบบระดับโลก ที่เชื่อมโยงรากวัฒนธรรมไทยและเอเชียเข้ากับนวัตกรรม เทคโนโลยี และเศรษฐกิจสร้างสรรค์

๔ เสาหลักเชิงกลยุทธ์

๑. Elevating Artistic Research & Performance
 - ตั้งศูนย์วิจัยและนวัตกรรมทางศิลปะระดับนานาชาติ
 - สร้าง Digital Lab และ Artist-in-Residence เพื่อเชื่อมโยงงานวิจัยกับการแสดง
๒. Curriculum Reform: พลิกโฉมหลักสูตรสู่นวัตกรรม
 - หลักสูตรยืดหยุ่น (modular) ทันสมัย ข้ามศาสตร์
 - เพิ่มวิชาที่เชื่อมดนตรีกับธุรกิจ กฎหมาย จิตวิทยา เทคโนโลยี และ AI
 - สร้างนักดนตรี-ผู้ประกอบการ (Cultural Innovators)
๓. Amplifying WORLD: สร้างเครือข่ายใหม่
 - เชื่อมต่อคนดนตรีข้ามรุ่น ข้ามพรมแดนข้ามศาสตร์
 - Activate เครือข่ายศิษย์เก่า-ศิลปิน-นักวิจัยทั่วโลก
 - เปิดพื้นที่ให้นักศึกษาและชุมชนเชื่อมโยงกับศิลปินนานาชาติ

๕. Driving the Creative Economy

- สร้างนักคิด-นักทำงานสร้างสรรค์ ที่ขับเคลื่อนอุตสาหกรรมดนตรีและซอฟต์แวร์ไทย
- เปลี่ยนจาก “โรงเรียนดนตรี” → “แพลตฟอร์มอุตสาหกรรมสร้างสรรค์”
- ยกกระดับบทบาทวิทยาลัยสู่การเป็นศูนย์กลางวัฒนธรรมร่วมสมัย

แผน ๑๐ ปี (Milestones)

- ปี ๑-๓: ปรับหลักสูตรใหม่ / เปิดศูนย์วิจัย / เริ่มความร่วมมือข้ามคณะ
- ปี ๔-๖: เปิดหลักสูตรนานาชาติ / Artist-in-Residence / Activate เครือข่ายศิษย์เก่า
- ปี ๗-๑๐: เปิด World Music Hub / จัดงานนานาชาติ / พัฒนา Music Economy Platform

ผลลัพธ์ที่คาดหวัง

- เพิ่มนักศึกษาไทย-นานาชาติ ๓๐%
- ร่วมมือกับมหาวิทยาลัยชั้นนำ ๑๐ แห่งขึ้นไป
- ส่งออกซอฟต์แวร์ไทย-อาเซียนสู่เวทีโลก
- ผลิตรายการที่ไม่เพียงเป็นนักดนตรี แต่เป็น “ผู้สร้างการเปลี่ยนแปลง”

“Music for Society, Music for the Nation, Music for All”

ดนตรีคือพลังสร้างสรรค์ที่เปลี่ยนแปลงสังคม เชื่อมโยงโลก และยกระดับชาติ

ประวัติการทำงาน ในฐานะศิลปิน

ดร.ปิยวัฒน์ หลุยลภประเสริฐ
นักประพันธ์เพลงและศิลปินชาวไทย
ปัจจุบันดำรงตำแหน่งคณบดีวิทยาลัย
ดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหิดล มี
ผลงานมุ่งเน้นในการผสมผสานเสียง
จากบริบทรอบตัว ทั้งในเชิงดนตรี
และศาสตร์หลากหลายแขนงที่นอก
เหนือจากดนตรี อันได้แก่ ทัศนศิลป์
และเทคโนโลยี โดยตลอดระยะเวลา
ที่ผ่านมา ผลงานของ ดร.ปิยวัฒน์
ได้รับรางวัลการประพันธ์เพลงและได้
รับการยกย่องจากงานมหกรรมดนตรี
ระดับนานาชาติ อาทิ Münchener
Biennale Munich Commission,
(Munich), Musica nova Helsinki
with Helsinki Philharmonic
(Finland), Fromm Foundation
Commission Prize, Harvard
University (USA), Hellerau
Europäisches Zentrum der
Künste Commission (Dresden),
International Coproduction Fund
Prize (IKF)—Goethe Institut
(Berlin/Bangkok), ISCM/Asian
Composer League Prize (New

Zealand), Südwestrundfunk
(SWR) Experimental Studio
(Freiburg), MATA Festival (New
York), Mizzou Composer Festival
(Missouri), ASCAP Morton
Gould Young Composer Award
2018-2020-2021 (USA), Fritz
Gerber Award, Lucerne Festival
Commission (Switzerland),
American Composer Orchestra-
Aguascalientes Symphony
Orchestra, Earshot Reading
(USA), British Council Grants:
Connections Through Culture
(United Kingdom), Matan
Givol Composers Competition
Prize (Israel), Call for Scores
Northwestern University
Conference (Chicago), Call for
Scores Winner Bowling Green
New Music Festival (Ohio),
Pro Helvetia Swiss Art Council
(Switzerland), Japan Foundation
Director Grants (Japan), The
Charles Stewart Richardson

Award (London), Unheard-of//
Ensemble Multimedia Prize
(New York), The Otto R. Stahl
Memorial Award (USA), Sergei
Slonimsky Composition Award
(Russia), Léon Goossens Prize
(UK) และโครงการรางวัลยุวศิลปิน
ไทย หรือ Young Thai Artist Award
นอกจากรางวัลที่ได้กล่าวมาข้าง
ต้น ปี พ.ศ. ๒๕๖๐ ดร.ปิยวัฒน์ ได้
รับเลือกให้เป็นศิลปิน/คีตกวีองค์กร
ศิลปะแห่งชาติ KulturKontakt
Austria, Austrian Federal
Chancellery และ Music Austria
ต่อมาในปี พ.ศ. ๒๕๖๒ ได้รับการ
สัมภาษณ์ในโครงการ “Young and
Gifted” จากสำนักข่าว CNN News
World และในปี พ.ศ. ๒๕๖๔ ได้
รับการว่าจ้างในการประพันธ์เพลงให้
แก่เทศกาลดนตรีสมัยใหม่ที่เก่าแก่
ที่สุดในเยอรมนี Donaueschinger
Musiktage เพื่อเฉลิมฉลองครบ
รอบ ๑๐๐ ปี ในปี พ.ศ. ๒๕๖๓
ได้รับรางวัล Fromm Foundation
Commission จากมหาวิทยาลัย

ฮาร์วาร์ด พ.ศ. ๒๕๖๓-๒๕๖๔ ได้คว้ารางวัลที่สำคัญถึง ๒ รายการประกอบไปด้วย Ernst von Siemens Ensemble Prize ที่เทียบรางวัลโนเบลในสาขาดนตรีสมัยใหม่ (เงินรางวัล ๓๕,๐๐๐ ยูโร) ร่วมกับวงดนตรีร่วมสมัย Tacet(i) Ensemble ซึ่ง ดร.ปิยวัฒน์ เป็นผู้ก่อตั้งขึ้น และรางวัล Pierre Boulez ๑๐๐ ปี (เงินรางวัล ๒๐,๐๐๐ ยูโร) ดร.ปิยวัฒน์จะได้ประพันธ์เพลงให้แก่วง Lucerne Festival Orchestra ณ เมืองลูเซิร์น ประเทศสวิตเซอร์แลนด์

ผลงานเพลงของ ดร.ปิยวัฒน์ได้รับความสนใจและนำไปแสดงในหลากหลายเทศกาลดนตรีทั่วโลกมากกว่า ๓๐ ประเทศ ทั้งในเอเชีย ยุโรป และสหรัฐอเมริกา อาทิ Darmstadt New Music Festival (Germany), Lucerne Festival (Switzerland), MUSIKIN AIKA - Time of Music (Finland), European Creative Academy, Composition Residency (France), Saint Petersburg New Music Festival (Russia), Kulturkontakt Residency (Vienna), Gaudeamus Musikweek (Netherlands), China - ASEAN Music Week (China), London National Portrait (UK), Mozart of Tomorrow (UK), Musica y Arte: Correspondencias Sonoras (Spain), Asian Composer League (Japan) และ Dian Red Kechil Young Composers Residency (Singapore) เป็นต้น ดร.ปิยวัฒน์ร่วมงานกับวงออร์เคสตราและวงดนตรีสมัยใหม่ อาทิ Tacet(i) Ensemble, Arditti Quartet, Alarm Will Sound, Berlin Philharmonic Horn Section and Horn Pure, American Composer Orchestra, Aguascalientes

Symphony Orchestra, International Contemporary Ensemble, Yarn Wire, Wet Ink, Lucerne Alumni Ensemble, Orkest Ereprijs, Oerknall, Platypus, Reconsil, Quasars, Surplus, Mozaik, Switch Ensemble, ASEAN Contemporary Ensemble, Omnibus, University Cincinnati Chamber Players, University of Austin Texas Chamber Ensemble, Vienna Improvisor Orchestra, Royal Northern Sinfonia, Stockport Youth Orchestra, RCM Philharmonic Orchestra, Thailand Philharmonic Orchestra, Elbland Philharmonie Sachsen

ประวัติการทำงานในตำแหน่ง นักวิชาการและการบริหาร

นอกเหนือจากผลงานศิลปะที่โดดเด่น หลากหลาย และการเป็นคนดีแล้ว ดร.ปิยวัฒน์ หลุยลากประเสริฐ ยังเป็น Artistic Director of Music ที่มีประสบการณ์ยาวนาน โดยได้ดำรงตำแหน่งสำคัญต่าง ๆ ดังนี้

- ผู้อำนวยการฝ่ายศิลป์และผู้ก่อตั้งเทศกาล IntAct และ Thailand New Music and Art Symposium (ระยะเวลา ๓ ปี) ซึ่งจัดแสดงศิลปะร่วมสมัยและดนตรีใหม่แก่ผู้ชมมากกว่า ๓,๐๐๐ คนต่อปี ณ หอศิลป์วัฒนธรรมแห่งกรุงเทพมหานคร (BACC) เทศกาลเหล่านี้มุ่งเน้นความหลากหลายทางศิลปะ การมีส่วนร่วมปฏิสัมพันธ์กับผลงานดนตรี และการสร้างบทสนทนาในระดับนานาชาติ งานมหกรรมดังกล่าวได้กลายเป็นเวทีสำคัญสำหรับศิลปินรุ่นใหม่ เป็นการเปิดพื้นที่ในการเผยแพร่ผลงานร่วมสมัยในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ โดยไม่เพียงเป็นพื้นที่จัดแสดงผลงาน แต่ยังเป็นศูนย์บ่มเพาะความ

ร่วมมือข้ามวัฒนธรรมและการแลกเปลี่ยนเชิงสร้างสรรค์ระหว่างศิลปินรุ่นใหม่ชาวไทยและชาวต่างชาติ เทศกาลเหล่านี้มีบทบาทอย่างมากในการเสริมสร้างโครงสร้างพื้นฐานทางวัฒนธรรมของประเทศไทย และเป็นส่วนสำคัญในการกำหนดทิศทางต่อการพัฒนาของศิลปะร่วมสมัยในระดับนานาชาติ

- ผู้อำนวยการองค์กรดนตรีและศิลปะแห่งประเทศไทย (Thailand Music and Arts Organization - TMAO) (ระยะเวลา ๘ ปี) สร้างสรรค์โครงการด้านการศึกษา ความร่วมมือระหว่างประเทศ และการแสดงคอนเสิร์ตสำหรับสาธารณชน พร้อมกับการจัดหาทุนสนับสนุนอย่างต่อเนื่องผ่านการสนับสนุนจากองค์กรทางด้านศิลปะระดับชาติและนานาชาติ อีกทั้งสร้างพันธมิตรร่วมกับองค์กรและหน่วยงานด้านการศึกษา อีกทั้ง TMAO ได้จัดกิจกรรมเพื่อการศึกษา อาทิ TMAO Music Day และ Composition Workshop ซึ่งช่วยขยายบทบาทขององค์กรสู่สังคมในวงกว้างอย่างมีประสิทธิภาพ

- ผู้ก่อตั้งมูลนิธิดนตรีและศิลปะร่วมสมัยแห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ (Southeast Asia New Music and Arts Foundation - SANMA) (ระยะเวลา ๕ ปี) ซึ่งเป็นองค์กรไม่แสวงผลกำไรที่ส่งเสริมการแลกเปลี่ยนข้ามวัฒนธรรม การศึกษาดนตรี และการเสริมสร้างศักยภาพให้แก่ศิลปินรุ่นใหม่ในกลุ่มประเทศอาเซียน

- ผู้ก่อตั้งวง Tacet(i) Ensemble (ระยะเวลา ๑๑ ปี) วงดนตรีร่วมสมัยชั้นนำของภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ โดยตลอดเวลากว่าทศวรรษที่ผ่านมา ดร.ปิยวัฒน์ ไม่เพียงเป็นนักสร้างสรรค์ผลงาน แต่ยังเป็นผู้นำทางวัฒนธรรมที่มีบทบาทในการพัฒนางานศิลปะร่วมสมัยของไทย

อย่างต่อเนื่อง วง Tacet(i) เปิดพื้นที่ให้นักดนตรีชาวไทยในการแสดงอย่างมืออาชีพทั้งในและต่างประเทศ มีการแสดงผลงานใหม่มากกว่า ๕๐ ชิ้นต่อปี และทำงานร่วมกับศิลปินนานาชาติ วง Tacet(i) Ensemble ยังมีบทบาทในเชิงยุทธศาสตร์ต่อการสร้าง Soft Power และเศรษฐกิจสร้างสรรค์ของไทย ผ่านการต้อนรับศิลปินต่างชาติในโครงการความร่วมมือที่เน้นการแลกเปลี่ยนวัฒนธรรม การถ่ายทอดองค์ความรู้ และส่งเสริมให้ประเทศไทยเป็นศูนย์กลางทางศิลปะร่วมสมัยของภูมิภาค

ในฐานะผู้นำองค์กรศิลปะ ดร.ปิยวัฒน์ มีบทบาทสำคัญในการออกแบบหลักสูตรทางวิชาการ การขอทุนระหว่างประเทศ และบริหารการจัดงานศิลปะและดนตรีทั้งในระดับสถาบัน ประเทศ และนานาชาติ รวมถึงส่งเสริมโครงการ artist-in-residence และความร่วมมือกับองค์กรด้านศิลปะและการศึกษาทั้งในและต่างประเทศ อีกทั้งยังมีประสบการณ์ครอบคลุมทั้งการพัฒนาโครงการระยะยาว การจัดแสดงผลงานในเวทีนานาชาติ และความร่วมมือกับสถานทูต มหาวิทยาลัย และหน่วยงานของรัฐ ซึ่งสะท้อนถึง

ความเชี่ยวชาญด้านนโยบายศิลปะ ความร่วมมือระหว่างประเทศ และการวางแผนเชิงกลยุทธ์

ภาวะผู้นำด้านวิชาการและการศึกษา

ดร.ปิยวัฒน์ หลุยลามประเสริฐ สำเร็จการศึกษาในระดับปริญญาตรี สาขาวิชาการประพันธ์เพลง จากวิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหิดล (ทุนเรียนดี) ระดับปริญญาโท จาก Royal College of Music กรุงลอนดอน ประเทศอังกฤษ (ทุน Charles Stewart Richardson Award) และระดับปริญญาเอก สาขาการประพันธ์เพลงและประติมากรรมทางเสียง จากมหาวิทยาลัยคอร์เนล รัฐนิวยอร์ก ประเทศสหรัฐอเมริกา (ทุน Sage Fellowship และ Telluride Fellowship)

ประสบการณ์ด้านการสอน เคยดำรงตำแหน่ง ศาสตราจารย์อำนวยการ มหาวิทยาลัยคอร์เนล รัฐนิวยอร์ก ประเทศสหรัฐอเมริกา และดำรงตำแหน่ง ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ด้านการประพันธ์ดนตรี ณ มหาวิทยาลัย Bowling Green รัฐโอไฮโอ ประเทศสหรัฐอเมริกา ที่ซึ่ง ดร.ปิยวัฒน์ มีบทบาทในการพัฒนาเชิงวิชาการผ่านการออกหลักสูตร การสร้างหลักสูตร

เชิงสหวิทยาการ และการวิจัยร่วมระหว่างภาควิชา โดยมีปรัชญาการสอนเน้นการคิดวิเคราะห์ ความคิดสร้างสรรค์ และความหลากหลายทางวัฒนธรรม เพื่อเตรียมนักศึกษาสู่เวทีศิลปะระดับโลก

ด้วยประสบการณ์ทั้งด้านวิชาการและการบริหาร ดร.ปิยวัฒน์ หลุยลามประเสริฐ จึงมีความเชี่ยวชาญในด้านความเป็นผู้นำทางการศึกษา การออกแบบหลักสูตร และการพัฒนาสถาบัน ซึ่งล้วนสอดคล้องกับบทบาทของคณบดีวิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหิดล ดร.ปิยวัฒน์ มีพื้นฐานที่มั่นคงและเปี่ยมด้วยความเชี่ยวชาญ ทั้งในฐานะศิลปินระดับนานาชาติและผู้นำทางศิลปะที่ได้รับการยอมรับในระดับประเทศและระดับโลก ทำให้ ดร.ปิยวัฒน์ หลุยลามประเสริฐ เป็นผู้มีความเหมาะสมอย่างยิ่งในการขับเคลื่อนวิสัยทัศน์ใหม่ให้แก่วิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหิดล และวงการศึกษาดนตรีร่วมสมัยของไทยและนานาชาติในอนาคต

Artistic Biography

Piyawat Louilarpprasert is a Thai composer and interdisciplinary artist whose work explores the intersection of sound, visual arts, and technology. He is currently a Dean of the College of Music, Mahidol University. His compositions blend musical and non-musical elements, and he is internationally recognized for his innovative approach to contemporary music. Piyawat has received numerous prestigious international commissions and awards, including the *Münchener Biennale Munich Commission* (Germany), *Musica nova Helsinki* with the Helsinki Philharmonic (Finland), the *Fromm Foundation Commission* from Harvard University (USA), a commission from *Hellerau - European Center for the Arts* (Dresden), and support from the *International Coproduction Fund (IKF)* of the Goethe-Institut (Berlin/Bangkok). He is also the recipient of the *ISCM/Asian Composer League Prize* (New Zealand), a residency at *Südwestrundfunk (SWR) Experimentalstudio* (Freiburg), and invitations to major festivals such as *MATA Festival* (New York) and *Mizzou Composer Festival* (Missouri, USA). His accolades include the *ASCAP Morton Gould Young Composer Award* (2018, 2020, 2021), the *Fritz Gerber Award* and a commission from the *Lucerne Festival* (Switzerland), as well as recognition from institutions such as the British Council, Pro Helvetia, Japan Foundation, and more.

In 2017, Piyawat was selected as Composer-in-Residence by

KulturKontakt Austria, the *Austrian Federal Chancellery*, and *Music Austria*. In 2019, he was profiled by *CNN World News* in the “Young and Gifted” series. In 2021, he was commissioned by the historic *Donaueschinger Musiktage* festival to write a new piece in celebration of its 100th anniversary. In 2024, he received another *Fromm Foundation Commission* from Harvard. Most recently, he has been awarded two of the highest honors in contemporary music: the *Ernst von Siemens Ensemble Prize*—widely regarded as one of the most prestigious honors in contemporary music, considered the “Nobel Prize” for music—with a monetary award of €75,000, which he received alongside his ensemble *Tacet(i)*, and a commission for the *Pierre Boulez 100th Anniversary*, where he will compose a new work for the *Lucerne Festival Orchestra* in Switzerland.

His music has been performed in over 30 countries across Asia, Europe, and North America, at festivals such as *Darmstadt Summer Course* (Germany), *Lucerne Festival* (Switzerland), *Time of Music - Musiikin Aika* (Finland), *European Creative Academy* (France), *Saint Petersburg New Music Festival* (Russia), *KulturKontakt Residency* (Vienna), *Gaudeamus Muziekweek* (Netherlands), *China-ASEAN Music Week* (China), *Mozart of Tomorrow* (UK), *Musica y Arte: Correspondencias Sonoras* (Spain), *Asian Composers League* (Japan), and *Dian Red Kechil Young Composers Residency* (Singapore), among others.

He has collaborated with leading ensembles and orchestras such as *Tacet(i)*, *Arditti Quartet*, *Alarm Will Sound*, *Berlin Philharmonic Horn Section*, *American Composers Orchestra*, *Aguascalientes Symphony Orchestra*, *International Contemporary Ensemble*, *Yarn/Wire*, *Wet Ink*, *Lucerne Alumni Ensemble*, *Orkest Erepijs*, *Oerknal!*, *Switch Ensemble*, *ASEAN Contemporary Ensemble*, *Royal Northern Sinfonia*, *Thailand Philharmonic Orchestra*, and many others.

Piyawat earned his Bachelor’s degree in Composition with honors from *Mahidol University*, his Master’s degree from the *Royal College of Music in London* (where he received the *Charles Stewart Richardson Award*), and his Doctorate in Composition and Sound Studies from *Cornell University*, supported by the *Sage Fellowship* and *Telluride Fellowship*. Since 2022, he has served as a Visiting Professor at *Cornell*, and from 2023-25, he was appointed *Assistant Professor of Composition* at *Bowling Green State University (BGSU)* in Ohio. At BGSU, he plays a key role in academic leadership, curriculum design, and interdisciplinary collaboration, further strengthening his qualifications in educational and institutional development.

In addition to his artistic achievements, Piyawat is a highly experienced arts administrator and cultural leader. He is the Founding Artistic Director of the *IntAct Festival* and *Thailand New Music and Arts Symposium*, which present

groundbreaking interdisciplinary works to over 2,000 attendees annually at the Bangkok Art and Culture Centre. Over the past 7 years, these festivals have become vital platforms for contemporary arts in Southeast Asia, supporting young artists, international exchange, and artistic innovation. As Director of the *Thailand Music and Arts Organization (TMAO)* for 8 years, he has curated educational programs, commissioned works, and led community engagement initiatives. He also founded the *Southeast Asia New Music and Arts Foundation (SANMA)*, a regional initiative that promotes intercultural exchange and capacity-building for emerging ASEAN artists. Through these organizations, Piyawat has raised substantial funding through competitive grants, managed multi-venue international events, led educational workshops, and developed long-term collaborations with embassies, universities, and government bodies.

As the founder of *Tacet(i)* Ensemble, a leading voice in Southeast Asia's contemporary music scene, he has championed over 50 new works annually and positioned Thailand as a regional hub for artistic excellence.

In all of his roles—as artist, educator, and administrator—Piyawat exemplifies visionary leadership, cultural advocacy, and a deep commitment to the development of Thailand's creative infrastructure. His diverse experience makes him exceptionally qualified for a senior leadership position, as Dean of the College of Music at Mahidol University, where he would continue to inspire, guide, and elevate the next generation of music professionals in Thailand and beyond.

Leadership and Administration

Beyond his prolific artistic output and his deanship, Piyawat is an experienced artistic director of music. He has served as:

• Founding Artistic Director of IntAct Festival and the Thailand New Music and Art Symposium (7 years),

which presents interdisciplinary performances and new music to audiences exceeding 2,000 annually at the Bangkok Art and Culture Centre (BACC). The festival promotes artistic diversity, inclusion, and international dialogue, becoming a critical platform for emerging artists and new work in Southeast Asia. These festivals are not just performance venues but also incubators for cross-cultural collaboration and creative exchange between young Thai and international artists. They contribute significantly to building Thailand's cultural infrastructure and shaping the future of contemporary arts in Asia. With his international presence and deep commitment to local development, Piyawat serves not only as a representative of Thailand on the world stage but as a true cultural policymaker through the power of music and art.

• **Director of the Thailand Music and Arts Organization (TMAO)** (8 years), where he has curated educational programs, international collaborations, and public concerts, while securing sustained funding through competitive international grants and partnerships. Under his leadership, TMAO launched educational events such as TMAO Music Day and composition workshops, building strong community outreach.

• **Founder of the Southeast Asia New Music and Arts Foundation (SANMA)** (5 years), a regional initiative dedicated to intercultural exchange, music education, and capacity-building for emerging artists across ASEAN countries. Piyawat also founded the IntAct Festival and the Thailand New Music and Art Symposium, which have become pivotal to Thailand's contemporary music and arts scene. These festivals are not just performance venues but also incubators for cross-cultural collaboration and creative exchange between young Thai and international artists. They contribute significantly to building Thailand's cultural infrastructure and shaping the future of contemporary arts in Asia. With his international presence and deep commitment to local development, Piyawat serves not only as a representative of Thailand on the world stage but as a true cultural policymaker through the power of music and art.

• **Founder of Tacet(i) Ensemble** (11 years), a leading contemporary ensemble in Southeast Asia. Over the past decade, beyond his creative output, Piyawat has also played a vital role as a cultural leader in Thailand's contemporary arts scene. The group provides an essential platform for Thai musicians to perform professionally at home and abroad, premiering over 50 new works annually and collaborating with international artists. Tacet(i) has been instrumental in promoting Thai contemporary music globally and raising performance standards within Thailand. The ensemble also plays a strategic role in Thailand's soft power and creative economy, hosting international artists for collaborative projects that foster cultural exchange, knowledge

sharing, and position Thailand as a regional hub for contemporary arts.

In all four leadership roles, Piyawat has been instrumental in designing academic programs, securing international grants, managing large-scale events, and fostering artist residencies and institutional partnerships. His experience includes long-term grant writing, curating multi-venue performances, and collaborating with embassies, universities, and government bodies, reinforcing his credentials in arts policy, international development, and strategic planning.

Academic and Educational Leadership

Piyawat earned a Bachelor's degree in Composition from Mahidol

University (with academic honors), a Master's from the Royal College of Music, London (Charles Stewart Richardson Award), and a Doctorate in Composition and Sound Studies from Cornell University, where he received both the Sage and Telluride Fellowships.

In 2022, he began teaching as a Visiting Professor at Cornell University, and in 2023 was appointed Assistant Professor of Composition at Bowling Green State University (BGSU). At BGSU, he has contributed to academic leadership through curriculum development, interdisciplinary programming, and collaborative research across departments. His teaching philosophy emphasizes critical inquiry, creativity, and diversity, preparing students for

the global artistic landscape.

Through these academic and administrative experiences, Piyawat has developed deep expertise in educational leadership, academic program design, and institutional development—skills that align directly with the responsibilities as the Dean at the College of Music, Mahidol University. His unique background as both an internationally recognized artist and a proven arts leader makes him exceptionally qualified to lead the next generation of music professionals and shape the future of contemporary music education in Thailand and beyond.

Piyawat Louilarprasert and Tacet(i) Ensemble: Ernst von Siemens Prize Ceremony in Munich, May 2025 with Simon Rattle and other winners

List of Prizes and Awards

2026 - Commission Prize: **Pierre Boulez 100th Year Prize**, Lucerne Festival Orchestra, Switzerland, *new work for orchestra*

2026 - Commission Prize: **Münchener Biennale Munich**, Munich, Germany, *new opera for children*

2026 - Commission Prize: **Münchener Kammerorchester**, Munich, Germany, *new opera in 3 acts with orchestra*

2026 - Distinguished Artist Award: **ENSEMBLE PREIS, Ernst von Siemens Musikstiftung**, as director of Tacet(i) ensemble

2026 - Grant Award: **Office of Contemporary Arts and Culture Prize**, *new project for ensemble*

2025 - Commission Prize: **Fromm Music Foundation Commission**, Harvard University, USA, *new chamber work*

2025 - Alumni Award: **Best Artist Alumni Award**, Mahidol University, Bangkok, Thailand

2025 - Grant Award: **Goethe Institute Coproduction Funding 2024-25**, Outernational, new work for theater music

2025 - Selected Work: **Musica nova Helsinki**, Helsinki Philharmonic Orchestra, *Ptera* for orchestra, Finland

2025 - Commission Prize: **Impuls Festival**, Graz, Austria, *new work for ensemble*, Klangforum Wien

2025 - Commission Prize: **Asian Composer League Commission**, Japan, *new work for 5 shakuhachi*

2025 - Selected Work: **China ASEAN Festival**, Guiyang Symphony Orchestra, *Poem of Lights* for clarinet concerto

2024 - Artist Award: **International Computer Music Association**, Global

2024 - Grant Award: **British Council Creative Project Award**, UK, *have yourself* for ensemble

and electronics

2024 - Grant Award: **Council for the Arts at MIT (CAMIT)**, Boston, *parallel* for installation

2024 - Grant Award: **The Glanz Family Research Award (BGSU)**, *course syllabus and project*, Bowling Green

2024 - Grant Award: **Merrill McEwen Memorial Fund (BGSU)**, *Excellent Professor*, Bowling Green, Ohio

2024 - Grant Award: **BGSU Faculty Development and Instructional Improvement Grant**, Bowling Green

2024 - Grant Award: **Ethnic Cultural Arts Program Funds (BGSU)**, *Teeeech* for euphonium and electronics

2024 - Grant Award: **Japan Foundation Grant Award (Bangkok)**, Japan, *work for ensemble*

2024 - Residency: **Experimental Studio: Südwestrundfunk (SWR)**, Freiburg, *work for installation*

2023 - Best Music Award: **International Computer Music Conference**, Shenzhen, China, *Surface* for ensemble/electronics

2023 - Commission Prize: **Ernst von Siemens Musikstiftung**, Germany, *no-in. mixer, dino-bone orchestra*

2023 - Commission Prize: **Fromm Music Foundation Commission**, Harvard University, USA, *new chamber work*

2023 - Commission Prize: **Hellerau Europäisches Zentrum der Künste**, Germany, *Ptera* for orchestra

2023 - Grant Award: **International Coproduction Fund (IFK) Goethe Institut**, Berlin-Bangkok, *technological theater*

2023 - Grant Award: **The Biennial Council of Arts Funds 2022**, Tacet(i) Ensemble, *USA tour*

2023 - 1st Prize: **ISCM World Music Days/ACL Competition**,

Auckland, *bouncing, sliding, spinning* for strings trio

2022 - Diploma Prize: **4th New Music Generation**, KAZNUA, Kazakh National University of Arts

2022 - Residency: **Mizzou International Composers Festival**, Missouri, *Lunatic* for Alarm Will Sound

2022 - Commission Prize: **Black Pencil Ensemble Call for Works**, Netherlands, *Nostalgic Scapes* for pan flute solo

2022 - Selected Work: **MATA Festival**, New York, *double shuttering Splinters*, violin and cello

2022 - Honorable Mention: **The Guerilla Opera: Underground Award**, USA, *Burning Symphony*, a film

2022 - Commission Prize: **Gaudeamus Musikweek**, Utrecht, *Animalto* for ensemble

2022 - Fellowship: **Japan Foundation**, Tokyo, *Gura Gura* for shamisen ensemble

2022 - Commission Prize: **Charles Steward Richardson Award**, London, *Dreamscapes* for fixed media

2022/21 - Grant Award: **British Council Award: Connections Through Culture**, United Kingdom

2022/21 - Research and Teaching Award: **Don Michael Randel Teaching Fellowship**, Cornell University, USA

2022/21 - Teaching Award: **Ruchira Mendiones Research Fellowship**, New York, USA

2021 - Commission Prize: **Fritz Gerber Commission Award**, Lucerne Festival, Switzerland, *To Fritz* for ensemble

2021 - Commission Prize: **Donaueschinger Musiktage**, Germany, *Ohm-na-mo* for ensemble

2021 - Finalist: **Chicago Philharmonic Composer in Residence**, USA

2021 - Selected Composer: **Northwestern University Conference**, *breeze* for trombone and electronics

2021 - Selected Composer: **Music Biennale**, Zagreb, *Phantasmagoria* for ensemble

2021 - Selected Composer: **Festival Mixtur**, Barcelona, *Yelp ma Yelp* for ensemble

2021/2018 - Composition Award: **ASCAP Morton Gould Young Composer Awards** (3-time winner), New York

2020 - Selected Composer: **Atemponerea Music Festival**, Buenos Aires, *Silhouette* for piano trio

2020 - Finalist: **In memorial of Alfred Schnittke Competition**, Russia, *Silhouette* for piano trio

2020/19 - Interview Selection: **CNN News "Young and Gifted" Series**, Worldwide

2019 - Selected Composer: **American Composer Orchestra Earshot**, Mexico, *Light and Flames* for orchestra

2019 - Runner-Up: **Minnesota Orchestra Composer Institute**, *Pixels* for saxophone and orchestra

2019 - Selected Composer: **Crossroad International Composer Competition**, Salzburg, *SURFACE* for ensemble

2019 - 1st Prize: **40th Bowling Green New Music Festival**, Ohio, *Black Soaring Bird* for oboe solo

2019 - 3rd Prize: **Unheard-of Ensemble Multimedia Award**, *Phantasmagoria* for ensemble and media

2019 - 1st Prize: **Matan Givol Composers Competition**, Tel Aviv, *Silhouette* for piano trio

2019 - Selected Composer: **Ensemble MISE-EN**, Brooklyn, *Rumblng* for piano and electronics

2019 - Research Prize: **Mario**

Einaudi Center for International Studies, Cornell University

2018 - Research Prize: **International Contemporary Ensemble Residency**, NY, *Hacked, Stressed, Terminated*

2018 - 1st Prize: **Sergei Slonimsky Competition**, St. Petersburg, *Breathing Machine* for ensemble

2018 - Selected Composer: **Time of Music AIKA Music Festival**, Finland, *Pizz...off* for string quartet

2018 - 1st Prize: **The Otto R. Stahl Memorial Award**, NY, *Burn it* for 3 timpani

2018 - 1st Prize: **Rapee Sagarik Award**, Thailand Composition Festival, *Silhouette* for piano trio

2017 - Espoir Prize: **18th Osaka International Music Competition**, Japan, *Heat* for 5 horns

2017 - Finalist: **23rd Young Composer Meeting**, Netherlands, *Cat's Song* for ensemble and voices

2017 - 1st Prize: **Royal College of Music Concerto Prize**, London, *To Nowhere am I Straying* for orchestra

2017 - Special Prize: **Non-Classical Music Competition**, London, *Ungezogenes Kind* for three guitars

2017 - Residency: **Kulturkontakt Artist in Residence (AIR)**, Austrian Federal Chancellery, Austria

2016 - 1st Prize: **Léon Goossens Prize**, UK, *Black Soaring Bird* for oboe solo

2016 - Selected Composer: **Lucerne Festival Academy**, Switzerland, *Tremble* for ensemble

2016 - Selected Composer: **Gaudeamus Musikweek Workshop**, Netherlands, *Maschine... Atem* for ensemble

2016 - Shortlist: **Stockport Youth Orchestra Call for Scores**, UK, *Juxtaposed Circle* for orchestra

2016 - Finalist: **TENSO Choir Composition**, Belgium/Denmark, *Watching the Dark* and *Trapped* for choir

2016 - Selected Composer: **London National Portrait Gallery, Ungezogenes Kind** for 3 guitars

2015 - 1st Prize: **Princess Galyani Vadhana Youth Orchestra Call for Scores**, Thailand, *Lux Ardens* for 24 winds

2015 - 1st Prize: **SEADOM Award**, Philippines, *Travelogue* for wind band

2015 - 1st Prize: **Asia-Pacific Saxophone Academy Award**, *Flux* for saxophone concerto

2015 - 1st Prize: **Mahidol University Composition Prize**, Thailand, *Rage* for wind band

2015 - Finalist: **Mozart of Tomorrow**, Royal Northern Sinfonia, UK, *Lacrymosa* for orchestra

2014 - Selected Composer: **Darmstadt Festival**, Germany, *from inside Aristotle* for trombone and strings

เรื่องเล่าเบาสมองสนองปัญญา “ครูเพลงไทยสากลที่คนลืม”

ตอนที่ ๑๑ “มงคล อมาตยกุล” ๒ นักประพันธ์เพลง/เรียบเรียงเสียงประสาน

เรื่อง:
กิตติ ศรีเปารยะ (Kitti Sripaurya)
ที่ปรึกษาวิชาการ
วิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหิดล

เย้ยฟ้าท้าดิน (<https://www.youtube.com/watch?v=1SUrnUN-Zrk&t=23s>)

ฟ้าหัวเราะเยาะข้าชะตาหรือ ดินนั้นถืออภิสิทธิ์ชีวิต ข้า ... ๒ วรรคแรกของเพลง “เย้ยฟ้าท้าดิน” อันเป็นเพลงที่มีชื่อเสียงโด่งดังเป็นที่รู้จักกันอย่างกว้างขวางกันมากกว่าครึ่งศตวรรษ เนื้อหาคำร้องว่ากันว่าเป็นที่ถูกรักถูกใจผู้หลักผู้ใหญ่ในแวดวงทหารของบ้านเมืองเรายุคนั้น แรกเริ่มเดิมทีใช้เป็นเพลงเอกในละครเวทีเรื่อง “เทพบุตรฮ่อ” ขับร้องสดบนเวทีโดย สุรสิทธิ์ สัตยวงศ์ ผู้กำกับการแสดงคือ ส. อาสนจินดา ในปี พ.ศ. ๒๔๙๓ ผู้ขับร้องบันทึกแผ่นเสียง (ครั้ง) คนแรก คือ สมสกุล ยงประยูร เมื่อปี พ.ศ. ๒๔๙๔ ต่อมา สุเทพ วงศ์กำแหง

(ศิลปินแห่งชาติ) ขับร้องบันทึกเสียงเป็นคนที่ ๒ ในปี พ.ศ. ๒๕๐๕ ลงแผ่น vinyl คุณภาพโดยรวมดีกว่าแผ่นครั้ง ฉบับหลังเป็นที่นิยมกันอย่างกว้างขวางจวบจนปัจจุบัน ทำนองประพันธ์โดย “มงคล อมาตยกุล” (ครูมงคลฯ) ส่วนคำร้องลักษณะเป็นกลอนสุภาพ ผลงานของชาลี อินทรวิจิตร ร่วมกับสัมพันธ์ อุมามกุล ครูมงคลฯ สร้างทำนองแบ่งออกเป็น ๒ ลีลา ส่วนแรกใช้จังหวะ waltz ช่วยเพิ่มความสง่างามให้แก่แนวทำนอง ส่วนหลังเปลี่ยนจังหวะเป็น slow latin ฟังสบาย ๆ อบอุ่นคล้ายอารมณ์ Transcription ทำจากไฟล์เสียงฉบับที่ขับร้องโดย สุเทพ วงศ์กำแหง แนวทำนองบันทึกอยู่บน Eb major pentatonic scale เพลงที่เริ่มด้วยเสียงแรกของ

สเกลโดยเฉพาะพวก major มักจะให้พลังที่หนักแน่นโดดเด่นมีมิติกว้างรู้สึกได้ถึงความยิ่งใหญ่ ดัง ๒ ตัวอย่าง (เปรียบเทียบเพลงเย้ยฟ้าทำดินกับเพลง Love Is A Many-Splendored Thing)

เย้ยฟ้าทำดิน

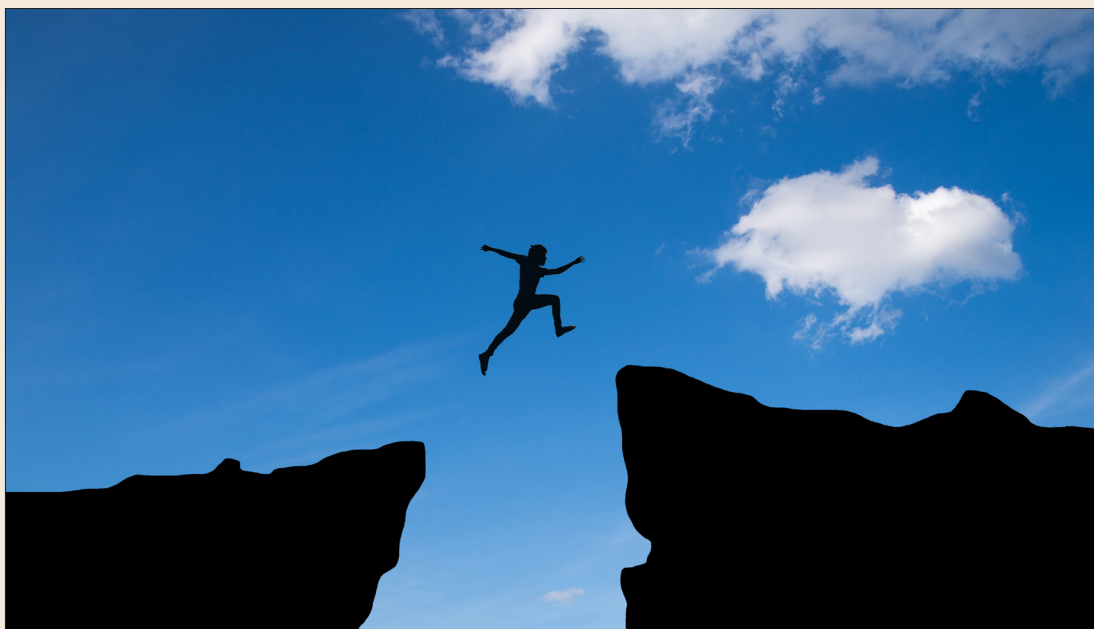
เสียงที่ 1 ของสเกล

Eb major pentatonic scale

Love Is A Many-Splendored Thing

เสียงที่ 1 ของสเกล by Sammy Fain/Paul Francis Webster

Eb major scale

เย้ยฟ้าทำดิน

คำร้อง โดย ชาลี อินทวิจิตร/สัมพันธ์ อูมากุล

ทำนอง/เรียบเรียงเสียงประสาน โดยมงคล อมาตยกุล

♩ = 72 (slow waltz)

clarinet+flute

ฟ้า หัวเราะเยาะ ข้า ชะ ดา หรือ_____ ดิน นั้น

ถือ อภิสิทธิ์ ชี วิต_____ ข้า พรหมลิขิต ชัด ชัด เส้น เกณฑ์ ชะ ดา 3 ฟ้าอินทร์

พรหม ยม พ ญา ข้า หรือ เกรง ขอ หัว เราะ เยาะ เย้ย เหวย เหวย ฟ้า

พ สุ ธา อย่า ครวญ ว่า ข้า_____ ช่ม เหนง เย้ย ทั้ง ฟ้า ทำ ทั้ง ดิน ลั่น_____ ย่า

เกรง หรือ ใคร เกรง เกิน ข้า ฟ้า ดิน ครวญ ข้า ขอ ลิ

ชิต ชี วิต ข้าเอง ไม่เกรง ดิน ฟ้า อีก พัน พ สุ ธา พ ญา ยมพรหม อินทร์_____

หัว ข้า กระ ทำ แต่กรรม ดี มี หรือจะ กลัว

มิใช่ ใจ ข้า ลืม ตัว หลง ล้า พอง อัน ส วรค์ อยู่ใน อก น รก นั้น

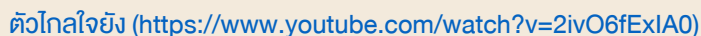
หรือ ข้า ก็ ถือ อยู่ ที่ ใจ ไม่_____ หม่น หมอง ละ การ ทำ

หัว ควหรือจะ กลัว น รก มั่น_____ ปอง หาก ทำ ดี ฟ้า ดิน_____

ต้อง คุ่ม ครอง เอย

MUSICJOURNAL

$\text{♩} = 72$ (slow waltz)

[illegible]

บลูสไนต์ในวงรี

ครอบคลุมฯ จัดดนตรีสำหรับบันทึกเสียงเพลงนี้โดยใช้ strings (ไวโอลิน วิโอลา) โอโบและฟลูต (เครื่องลมไม้) ร่วมกับกลุ่ม rhythms เหมือนเพลงอื่น ๆ ที่นำเสนอก่อนหน้านี้ แนวทำนองเคลื่อนไหวที่แบบสัดส่วนโน้ต นั่นคือ ความรู้สึกของลีลาจังหวะ shuffle (ซัฟเฟิล)

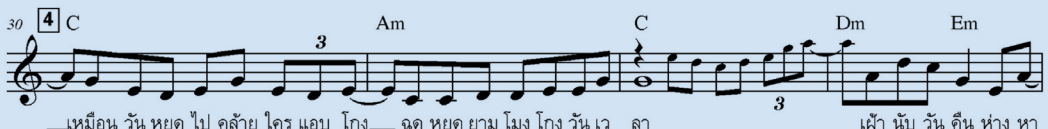
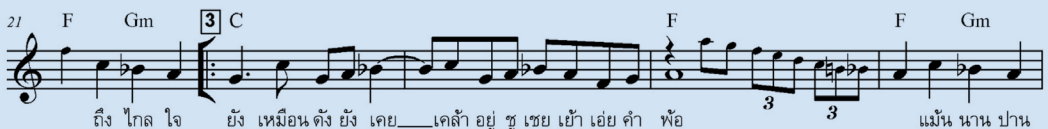
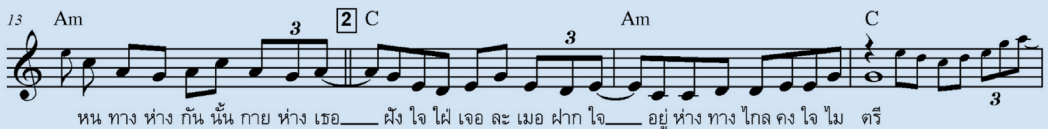
(Shuffle tempo หมายถึง ลักษณะของจังหวะที่ทำให้การเล่นดนตรีรู้สึก “กระตุก” หรือ “ส่วิง” ไม่ใช่จังหวะตรง ๆ จังหวะซัฟเฟิลแบ่งแต่ละจังหวะออกเป็นสามส่วนเท่า ๆ กัน แต่จะเน้นที่โน้ตตัวแรกและตัวที่สามของสามส่วนนั้น)

แนวดนตรีทั้งวงอย่างย่อปรากฏบนแผ่นโน้ตรวมแนว (lead sheet) ต่อไปนี้

ตัวไกลใจยัง

คำร้อง รัชดา หงส์ดารมภ์ ทำนอง/เรียบเรียงเสียงประสาน มงคล อมาตยกุล

slowly $\text{♩} = \text{♩}^3$

oboe&fluteรับท่อน ๓
ร้องท่อน ๔ ลงจบ

รักแท้ (<https://www.youtube.com/watch?v=Agc6hCQBG4A>)

เพลงนี้ ครูมงคลฯ นอกจากสร้างแนวทำนองและเรียบเรียงเสียงประสานแล้ว ยังประพันธ์คำร้องด้วยตัวท่านเอง เนื้อหาทั้งเพลงสื่อความหมายอันดีงามไม่ขัดต่อจริยธรรมและศีลธรรม โปรดพิจารณา

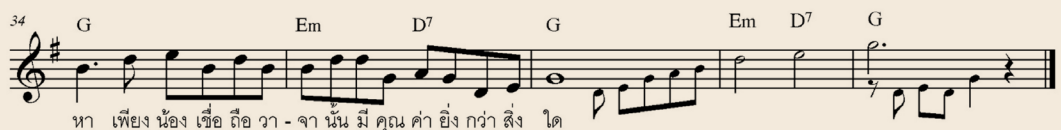
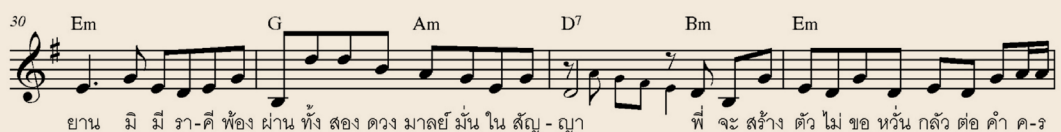
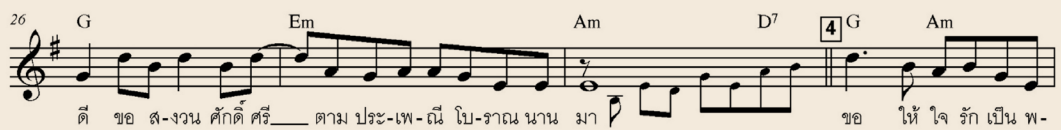
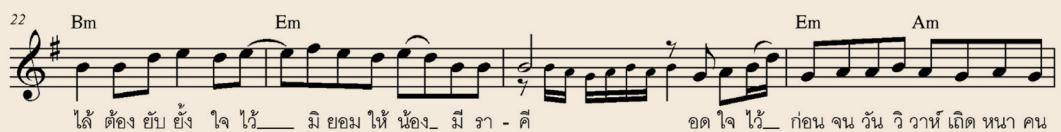
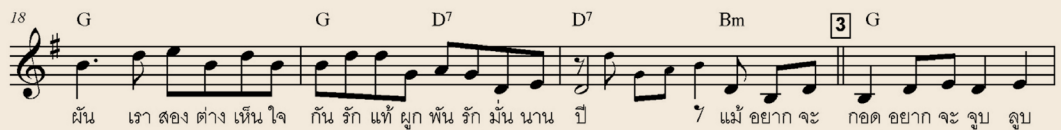
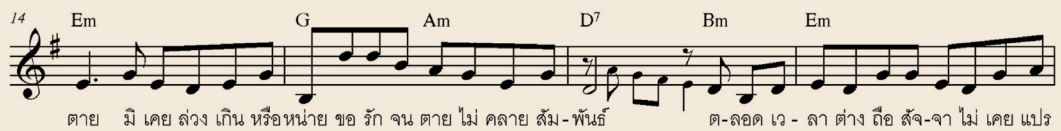
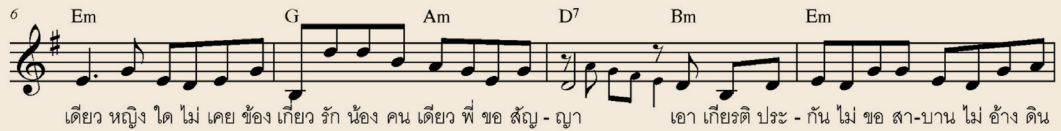
๑) ขอรักเธอรักเธอคนเดียว หึงไต่ไม่เคยข้องเกี่ยว รักน้องคนเดียวพี่ขอสัญญา เอาเกียรติประกันไม่ขอสาบานไม่อ้างดินฟ้า ไม่กวนเทพไท้เทวา ขอเอาสัจจาเป็นหลักประกัน	๒) ขอรักเธอรักเธอจนตาย มิเคยลวงเกินหรือหน่าย ขอรักจนตายไม่คลายสัมพันธ์ ตลอดเวลาต่างถือสัจจาไม่เคยแปรผัน เราสองต่างเห็นใจกัน รักแท้ผูกพันรักมันนานปี
๓) แม้อยากจะกอดอยากจะจูบลูบไล้ ต้องยับยั้งใจไว้ มิยอมให้น้องมีราศี อดใจไว้ก่อนจนวันวิวาห์เกิดนะคนดี ขอสงวนศักดิ์ศรี ตามประเพณีโบราณนานมา	๔) ขอให้ใจรักเป็นพยาน มิมีราศีพ้องผ่าน ทั้งสองดวงมัลย์มั่นในสัญญา พี่จะสร้างตัวไม่ขอหวั่นกลัวต่อคำครหา เพียงน้องเชื่อถือน้ำใจ นั้นมีคุณค่ายิ่งกว่าสิ่งใด

งานสร้างสรรค์ทำนองและเรียบเรียงเสียงประสาน ครูมงคลฯ ใช้สเกล D major pentatonic จัดเสียงประสานเพื่อให้เหมาะกับช่วงเสียงของผู้ขับร้องต้นฉบับ - ชรินทร์ นันทนาคร (ศิลปินแห่งชาติ) กำหนดลีลาจังหวะของเพลงค่อนข้างช้า (อัตราความเร็วโน้ตตัวดำประมาณ ๖๐) เครื่องดนตรีที่ใช้บรรเลงบันทึกเสียงเป็นกลุ่มเครื่องเป่าประกอบด้วยทรัมเป็ตร่วมกับอัลโตและเทเนอร์แซกโซโฟน กลุ่ม rhythms บรรเลงเป็นพื้นหลัง (background) ช่วยเสริมสร้างความไพเราะให้แก่บทเพลง introduction ครูมงคลฯ ใช้กลุ่มเครื่องเป่าทั้งหมดเล่นพร้อมกันเป็นเสียงประสานตามแนวทางคอร์ดนำเข้าสู่การขับร้องไปจนจบเพลง แล้วบรรเลงปิดท้ายนำเข้าสู่ ending ที่เรียบง่าย

รักแท้

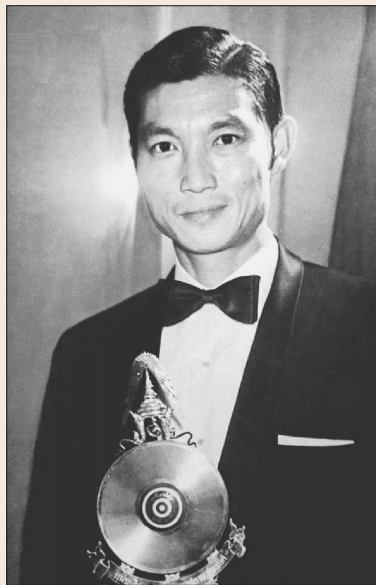
คำร้อง/ทำนอง/เรียบเรียงเสียงประสานโดย มงคล อมาตยกุล

slowly $\text{♩} = 60$

ยังคอย (<https://www.youtube.com/watch?v=1qdAalwoW1E&t=198s>)

บันทึกเสียงครั้งแรกเป็นต้นฉบับขับร้องโดย ชรินทร์ นันทนาคร (ศิลปินแห่งชาติ) เมื่อปี พ.ศ. ๒๕๐๐ ประพันธ์คำร้องโดย ครูร้อยแก้ว รักไทย บันทึกจากเฟซบุ๊ก “พรางเพชรในเกร็ดเพลง” ๑๗ มกราคม ๒๐๒๒ เขียนไว้ว่า ...พ.ศ. ๒๕๐๐ ซึ่งเป็นปีที่ครูมงคลตั้งวงดนตรีจุฬารัตน์ ที่ใช้ชื่อว่า “จุฬารัตน์” เพราะครูมงคลเป็นศิษย์เก่าคณะสัตวแพทย์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย จึงนำชื่อ “จุฬา” มาตั้งชื่อวงเพื่อความเป็นสิริมงคล ครูมงคลยกวงดนตรีจุฬารัตน์มาบรรเลงบันทึกเสียงเพลงนี้เองที่บริษัทอัสวิน สำเนียงดนตรีของเพลง “ยังคอย” จึงคล้ายกับเพลงทั้งหลายของทูล ทองใจ...

ชรินทร์ นันทนาคร

ยังคอย

คำร้อง ร้อยแก้ว รักไทย ทำนอง/เรียบเรียงเสียงประสาน มงคล อมาตยกุล

♩ = 70

flute Eb C Am C Am Am/G F C

trumpet

flute

flute+trumpet

5 **rall.** 1 C Em/B Am Dm/G C 3

ยัง คอย ยัง คอย ยัง คอย รอ อยู่ ทุก ลม หาย ใจ รัก เธอ เท่า ไฉน ใจ คง จะ รู้

9 F C D7 Dm G7 3 3 3

แม้เกลียด ก็ บอกอย่าหลอกให้ คอย เฝ้า น้อย ใจ อยู่ เหลือทนทน ดู เธอเปลี่ยน ไป

13 C 2 C Em/B Am Dm/G C 3

ใจ จริง ใจ จริง นั้น คอย แต่ ยั่ว พี่ มัว เหลิง ลอย หลาย ปี เฝ้า คอย ยัง ทน อยู่ ไหว

17 F C G7 C 3 3

รับปากกัน น้อยอย่าปล่อยละ เมอ เฝ้า เพื่อรัก ใคร บอกน้อยได้ไหมว่า ใจ เมต ตา

21 3 F F+ Dm Am Dm (เที่ยว ๒ flute solo)

หรือ มี เพื่อน ใหม่ ถึง ได้ เมินเฉย ลืม แล้ว ที่ เคย สัญญา อย่า มัว เงียบ ไว้ ไป รด จง เผล

26 D7 G7 C 4 C Em/B 3

ลย เอ๋ย มา เกิด หนา หลง รอ ใจ พา ร้า ฟัง ใจ ต่ำ ใจ ต่ำ แก้ง ทำให้ คลั่ง เพื่อ หวัง นำ ใจ

31 Am Dm/G C F 3 3

รัก เธอ แต่ ไหน ใจ คง ขาด ซึ่ง รัก ก็ จง ตอน จะ มอบ ใจ ักดี ตอบ รัก คำ หนึ่ง

35 1. C G7 C Dm C (trumpet solo) 3 3

อย่า ปล่อย ให้ ถึง ละ เมอ กอด หมอน

38 2. C G7 rall. C F C G7 C 3

อย่า ปล่อย ให้ ถึง ละ เมอ กอด หมอน

intro โดยฟลูตและทรัมเป็ตผลิตกันบรรเลงร่วมกับกลุ่ม rhythms ส่วนนี้ ครูมงคลฯ ใช้เทคนิค ๒ บันไดเสียง เริ่มด้วย Eb major scale ๑ ห้องต่อกับ C major scale อย่างฉับพลัน (surprise modulation) ถึงห้องที่ ๔ มีเครื่องหมายหยุดรอจังหวะ (pause) นักร้องขึ้นเพลงแล้วทั้งวงบรรเลงไปตามลำดับใน Lead sheet ถึงช่วงทำเพลงมีการหยุดรอจังหวะ (pause) อีกครั้ง ให้ผู้ขับร้องได้ทอดเสียงในวรรค “อย่าปล่อยให้ถึงละเมออดมนอน” คนตรีส่งทำแถมเสียงบลูส์ ๑ โน้ต (Bb) ช่วยเพิ่มอารมณ์โหยหาให้อีกหน่อย

intro

Eb major ————— C major —————

flute trumpet flute flute+trumpet

rall. 1

มึง คอย มึง คอย มึง คอย รอ อยู่

ending

2. rall.

เสียงบลูส์

อย่า ปล่อย ให้ ถึง ละ เมอ อด มนอน

ปรารภนาแห่งหัวใจ (<https://www.youtube.com/watch?v=7OPCqWxFTrI&t=7s>)

“วงจันทร์ ไพโรจน์” นักร้องเสียงหวานใสเจือความระทมคมชัดในสำเนียงไทย ท่านเป็นศิลปินแห่งชาติเมื่อปี พ.ศ. ๒๕๖๖ ปัจจุบัน (พ.ศ. ๒๕๖๘) ท่านมีอายุ ๘๙ ปี ขับร้องบันทึกเสียงครั้งแรกตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๔๙๓ ต่อมา มีโอกาสได้ขับร้องเพลงจากครูเพลงระดับแถวหน้าหลายต่อหลายท่าน ดังรายละเอียดบันทึกในตารางต่อไปนี้

ชื่อเพลง	ผลงานโดย
แม่พิมพ์ของชาติ (แสงเรืองเรืองที่ส่องประทีปอยู่ทั่วเมืองไทย คือแม่พิมพ์อันน้อยใหญ่ ...)	สุเทพ โชคสกุล
อุทยานดอกไม้ (ชมผกาจำปาจำปี กุหลาบราตรี พยอมอังกาบทั้งพรรณการ์ ...)	สกนธ์ มิตรานนท์ / ชูศักดิ์ รัศมีโชติ
ไตรโยคแห่งความหลัง (ท่ามกลางสายลมโบก ริมน้ำธารไตรโยคดินแดนแห่งความหลัง ...)	นคร มงคลายน
เสียงสะท้อนจากสาวเหนือ (โอ้อ่อนที่เมืองหลวง เมืองที่เป็นเหมือนบ่วงผูกมัดมดทรงสาวเหนือ ...)	สุรพล สมบัติเจริญ
บุษบาเสียงเทียน (เทียนจุดเวียนพระพุทธรูป ตัวข้าบุษบาขออธิษฐาน ...)	ศักดิ์ เกิดศิริ
กุหลาบเวียงพิงค์ (กุหลาบเวียงพิงค์ดอกนี้มีเจ้าของ เพิ่งแรกแย้มบ่มิเฝือก ...)	ทองพูน จิระกิจ
สาวสะอื้น (โอ้ตัวเราคิดไปชวนเศร้าใจหนักหนา บำบัดอยู่เขาลำเนาหนา ...)	สมาน กาญจนผลิน / เอิบ ประไพเพลงผสม
๑ ๒ ๑	

อีก ๒ เพลงที่สร้างชื่อเสียงให้แก่ผู้ขับร้อง คือปรารธนาแห่งหัวใจและช่างร้ายเหลือ ผลงานอมตะทั้งทำนอง คำร้อง และเรียบเรียงเสียงประสานของครูมงคล อมาตยกุล (คนดนตรีที่สามารถสร้างงานคุณภาพทั้ง ๓ อย่าง ดังกล่าว มีน้อยมากครับ)

ปรารธนาแห่งหัวใจ

คำร้อง/ทำนอง/เรียบเรียงเสียงประสาน โดย มงคล อมาตยกุล

♩ = 72 slow bolero

งานเรียบเรียงฯ ขึ้นนี้ ครุเมงคลฯ จัดทีมเครื่องเป่าและกลุ่ม rhythms เหมือนเพลงที่ผู้เขียนนำมาเล่าสู่กัน ในบทความตอนนี้ ฟอรัมเพลงเป็นแบบ ๔ ท่อนยอदनियम บันไดเสียงเป็น C natural minor ผสม Eb major pentatonic ท่อน ๓ มีการเปลี่ยนบันไดเสียงเป็น Gb major pentatonic ดำเนินอยู่ ๓ ห้องแล้วกลับสู่บันไดเสียงเดิม

เข้าสู่ Gb major pentatonic กลับสู่ Eb major pentatonic ⇔

หลง เพื่อ รัก เพียงรูป ไข่ วิญ-ญา หลับ ตา ผัน อัน ยิ่ง โหฤ

โย ตัว เรา ลืม ลืม ดู กาย และ ใจ

introduction นำขึ้นมาด้วยทริ้มเปิดตามด้วยแซกโซโฟนสลับกัน กลุ่ม rhythms เล่นเป็นพื้นหลังจนถึง ห้องที่ ๔ ส่งให้นักร้องเริ่มงานในลักษณะ pickup note (Appoggiatura - ศัพท์ทางการของดนตรีสากล)

trumpet saxes trumpet trumpet+saxes

ปรร-ถ-นา แห่ง หัว

หลังจากนักร้องร้องครบ ๑ เที้ยว ทริ้มเปิดบรรเลงเดี่ยวแนวทำนองท่อน ๓ นักร้องซ้ำที่ท่อน ๔ แล้วกลุ่มเครื่องเป่านำสู่ส่วนลงจบเพลงอย่างเรียบง่าย

วงจันทร์ ไพโรจน์

ช่างร้ายเหลือ (https://www.youtube.com/watch?v=4_MUQ24_gD4&t=1s)

งานอมตะอีกชิ้นของ “มงคล อมาตยกุล” ขับร้องบันทึกเสียงครั้งแรกโดย วงจันทร์ ไพโรจน์ เมื่อปี พ.ศ. ๒๕๓๓ เพลงนี้เป็นที่นิยมฟังกันอย่างแพร่หลายในยุคที่สื่อส่วนใหญ่แพร่หลายทางวิทยุกระจายเสียง กล่าวสำนวนร่วมสมัยเรียกได้ว่าฮิตมาก ทำให้ผู้ขับร้องต้นฉบับแจ้งเกิดเลยทีเดียว เนื้อหาเพลงนี้พรรณนาถึงความร้ายกาจทั้งหลายของบุรุษเพศบางคนที่ทำต่อผู้หญิง

ช่างร้ายเหลือ

คำร้อง/ทำนอง/เรียบเรียงเสียงประสาน โดย มงคล อมาตยกุล

No Tempo

guitar + violin

piano fill in

piano fill in

ช่าง ร้าย เหลือ ช่าง ร้าย เหลือ

♩ = 70

D A⁷ D Bm Em

9 A⁷ D A⁷ D

ช่าง ร้าย เหลือ ทน คน ะ - ไร ไร ความ ปรา - นี ช่าง ร้าย เหลือ ดี ฤติ ฝึ ตน

15 Bm Em A⁷ D A⁷ D

ใด ลิง_ ใจ เธอ นั้น ช่าง ร้าย เหลือ ใจ โย เป็นพราน ผลาญ พรหม-จรรย์

21 G A⁷ D

ช่าง ร้าย เหลือ ทน เขียด หยัน ประ-นาม หยาม กัน ไร่ ไป ปาก อย่าง

26 D G D Bm

หนึ่ง ใจ อย่าง หนึ่ง สุด จะ หยั่ง ถึง ได้ คำ จาก ปาก หาก ผิด จาก

31 E⁷ Em A⁷ D A⁷

ใจ ใจ ฉั่น หมอง หม่น ช่าง ร้าย เหลือ เกิน เพลิน ตาม คำ ชั่ว ใน ใจ

36 D G A⁷

ตน ช่าง ร้าย เหลือ คน สุด คั่น คน ใด ไหน ทรม เทา

40 1. D 2. D Bm Em A⁷ G D

เอ๋ย

clarinet รับท่อน 2

ร้องท่อน 3-4

เอ๋ย

introduction เพลงนี้เก่ามากครับ ครูมงคลฯ กำหนดให้ดนตรีทั้งวงเล่นเป็นเสียงประสานลำดับที่ ๑ ของบันไดเสียง D major (คอร์ด D major) นักร้องขับร้องวลี “ช่างร้ายเหลือ” และเล่นแบบเดิมอีกครั้งใช้คอร์ดลำดับที่ ๔ (คอร์ด G major) นักร้องขับร้องวลีเดียวกัน ทั้งหมดเล่นเป็นแบบไม่มีจังหวะควบคุม (free หรือ no tempo) เปียโนพรมเสียง (fill in) ตามคอร์ดดังกล่าวตลอดช่วงนี้ เริ่มตั้งจังหวะ (a tempo) waltz ความเร็วปานกลางตรงห้องที่ ๓ นำโดย ทรัมเป็ต + ไวโอลิน + คลาริเน็ต ส่งเข้าการขับร้องโดยมีเสียงไวโอลินเล่นคลอตลอดเพลง ครบ ๑ เที้ยวของการขับร้องมีดนตรีรับโดยเสียงนุ่นป่นเศร้าของปีคลาริเน็ตบรรเลงแนวทำนองท่อน ๒ นักร้องซ้ำที่ท่อน ๓ - ๔ ดนตรีส่งลงจบเพลงอย่างสมบูรณ์ (perfect cadence)

ช่วงบั้นปลายชีวิต ครูมงคลมีปัญหาด้านสุขภาพ จึงยุบวงดนตรีจุฬารัตนในปี พ.ศ. ๒๕๑๖ ท่านถึงแก่กรรมเมื่อวันที่ ๒๐ กันยายน พ.ศ. ๒๕๓๒ สิริอายุ ๗๑ ปี ... ข้อมูลจากวิกิพีเดีย

บทความตอนนี้กำหนดเผยแพร่ในช่วงเวลาพอดีกับการเปลี่ยนผู้นำองค์กร ดังนั้น “เรื่องเล่าเบาสมองสนองปัญญา” จะมีต่อหรือไม่ ก็สุดแล้วนโยบายของท่านผู้นำ ส่วนผมผู้เขียนขอขอบคุณและสวัสดิ์ทุกคนครับ

บทวิเคราะห์บทประพันธ์ Melodies of Siam

เรื่อง:
ธีรนัย จิระสิริกุล (Teeranai Jirasirikul)
อาจารย์ประจำสาขาวิชาเปียโน
วิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหิดล

Melodies of Siam เป็นบทเพลงไทยประยุกต์ที่ประพันธ์ขึ้นเพื่อใช้สำหรับการแข่งขันรอบชิงชนะเลิศในโครงการ “ประลองยอดฝีมือเยาวชนดนตรี ครั้งที่ ๒ (The 2nd Young Thai Musicians Competition 2025)” ภายใต้การสนับสนุนโดย ไทยพีบีเอส ร่วมกับสำนักงานการวิจัยแห่งชาติ (วช.) และมูลนิธิอาจารย์สุกรี เจริญสุข โครงการดังกล่าวจัดขึ้นเพื่อเปิดพื้นที่ให้นักดนตรีเยาวชนมีโอกาสเรียบเรียงและสร้างสรรค์บทเพลงต้นฉบับจากภูมิปัญญาวัฒนธรรมดนตรีของชาติขึ้นใหม่ให้มีมาตรฐานสากล การเผยแพร่รากเหง้าดนตรีท้องถิ่นในกลิ่นอายที่ร่วมสมัยขึ้นผ่านคนดนตรีรุ่นใหม่จะช่วยให้บทเพลงของชุมชนท้องถิ่นคงอยู่ แม้ห้วงเวลาปัจจุบัน

จะเปลี่ยนผันเร็วเพียงใดก็ตาม

บทเพลง Melodies of Siam นี้เป็นบทเพลงสำหรับนักดนตรีสามคนกับวงออร์เคสตรา เป็นผลงานการประพันธ์ร่วมกันระหว่างนักเรียนดนตรีวง Tempesta Trio ประกอบด้วย นายชวิน สินธุสอาด นางสาวปราณปรียา กล้าคลัง นางสาวพรรณวรรณ ผุสสรค์มาลัย โดยมี อาจารย์ ดร.ธีรนัย จิระสิริกุล อาจารย์ประจำวิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหิดล เป็นผู้ให้คำปรึกษา รวมทั้งเป็นผู้เรียบเรียงเสียงประสานให้แก่วงไทยซิมโฟนีออร์เคสตรา บทเพลงนี้ได้นำออกแสดงร่วมกับวงไทยซิมโฟนีออร์เคสตรา เมื่อวันที่ ๒๓ มกราคม พ.ศ. ๒๕๖๘ ณ ปราสาทเมืองต่ำ จังหวัดบุรีรัมย์

สืบเนื่องด้วยกฎข้อบังคับของการ

แข่งขันว่าด้วยเรื่องเครื่องดนตรีที่ใช้ นั้น กำหนดว่าต้องเป็นเครื่องดนตรีที่มีแหล่งกำเนิดเสียงจากธรรมชาติเท่านั้น (Acoustic instrument) และจำกัดมิให้ใช้เปียโน เนื่องจากเป็นอุปสรรคในการขนย้าย ทำให้นักเรียนวง Tempesta Trio ซึ่งแต่เดิมเป็นวง Piano Trio ประกอบด้วยเครื่องมือไวโอลิน เชลโล และเปียโน ต้องปรับเปลี่ยนหาวิธีการนำเสนอดนตรีในแนวทางใหม่ภายใต้เครื่องมือที่ถูกจำกัดนี้ อาจารย์ที่ปรึกษาจึงแนะนำเครื่องเมโลเดียน (Melodian) ที่มีลักษณะเป็นลิ้นนิ้วเหมือนเปียโน แต่ใช้ลมในการขับเคลื่อนให้เกิดเสียง คล้ายกับทึบเพลงปาก (Harmonica) ซึ่งลักษณะของเสียงมีความคล้ายคลึงกับเสียงแคน จึงตัดสินใจใช้คุณลักษณะนี้เป็นองค์

ประกอบสำคัญในการประพันธ์เพลง นอกจากนี้ นักเรียนในวงบางคนมีความสามารถทางดนตรีที่หลากหลาย เช่น นางสาวปราณปรียา กล่ำคลัง แม้จะเล่นฮาร์ปเป็นเครื่องดนตรีเอก แต่ก็มีทักษะสามารถเล่นเชลโล่ได้ดีเช่นกัน ผู้เรียบเรียงจึงตัดสินใจใช้เครื่องดนตรีทั้งสองชิ้นในบทประพันธ์นี้ ทำให้บทเพลงดังกล่าวประกอบด้วยผู้เล่น ๓ คน ซึ่งเล่นเครื่องดนตรี ๔ ชิ้น โดยมีไวโอลิน ฮาร์ป เชลโล่ และเมโลเดียน บรรเลงร่วมกับวงออร์เคสตรา

และในการแข่งขันนี้ยังมีข้อกำหนดที่ท้าทายเกี่ยวกับบทเพลงที่จะนำไปใช้ในการประลอง นักดนตรีเยาวชนจะต้องเล่นบทเพลงที่มีรากเหง้าของชุมชนหรือท้องถิ่นต่าง ๆ จากทั่วประเทศที่ได้เรียบเรียงขึ้นใหม่ เพลง Melodies of Siam จึงใช้ทำนองหลักเป็นบทเพลงไทยที่เป็นที่รู้จักกันอย่างเช่น เพลงพม่ากลองยาว เพลงเขมรไทรโยค เพลงพม่าเขว และเพลงรำวงวันลอยกระทง ใน

การบอกเล่าร่าเริงของท้องถิ่น โดยวางโครงสร้างประกอบด้วย ๖ ท่อนหลัก ได้แก่ Cadenza โหมโรง พม่ากลองยาว เขมรไทรโยค ลอยกระทงพม่าเขว และ Coda เพื่อสื่อความหมายและอธิบายเรื่องราวเกี่ยวกับกลุ่มนักเรียนดนตรีที่เดินทางออกจากจังหวัดบ้านเกิด เพื่อตามหาฝันที่จะได้เป็นนักเรียนดนตรีในวิทยาลัยดุริยางคศิลป์ ขณะที่ทุกคนกำลังจริงจังและเคร่งเครียดอยู่กับการซ้อมดนตรีนั้น พวกเขาได้ยินเสียงท่วงทำนองสำเนียงอีสานลอยมาตามลม มโนภาพบ้านเกิดผุดขึ้นฉับพลัน ท่วงทำนองเพลงไทยพื้นบ้าน อันทร่งแค้นและมีเอกลักษณ์นี้ได้ดึงดูดใจพวกเขาให้หลงใหลอย่างไม่ทันรู้ตัว และเป็นการชักนำให้พวกเขาได้สัมผัสประสบการณ์กับบทเพลงไทยหลากหลายรูปแบบ ทันใดนั้นทุกคนก็ตื่นจากภวังค์ความเคลิบเคลิ้ม กลับมาสนุกสนานกับเพลงที่คุ้นเคยต่อ ฉากสุดท้ายเหมือนเป็นบทสรุปที่ผู้ประพันธ์ได้นำทำนองของทุก

เพลงก่อนหน้ามาเล่นพร้อมกันใหม่ ด้วยความสนุกสนาน ก่อนจะจบลงอย่างยิ่งใหญ่และเร้าใจ

เปิดบทเพลงด้วยการให้สามลาแบบวัฒนธรรมไทยของกลุ่มนักเรียนดนตรี โดยให้คนดูร้องตอบรับ เป็นการเกริ่นก่อนจะเข้าสู่ท่อนแรกที่มีรูปแบบเป็น Cadenza เพื่อให้นักดนตรีของเราลัดกันเดี่ยววอดมีมือ โชว์เดี่ยวกันตั้งแต่ต้นเพลง โดยบทเพลงที่หยิบยกมาใช้นั้น เลือจากเพลงคลาสสิกที่มีความพิเศษและโดดเด่นในเครื่องดนตรีนั้น อย่างเช่น ฮาร์ป ใช้บทเพลง Tzigane ของ Maurice Ravel และไวโอลิน ใช้บทเพลง Scheherazade ของ Rimsky Korsakov ส่วนเมโลเดียนนั้น จัดให้เป็นตัวแทนของเสียงแคนที่ลอยมาตามลม จึงประพันธ์ทำนองขึ้นมาใหม่ให้มีสำเนียงอีสาน แต่ก็ไม่วายจบท้ายประโยคด้วยทำนองเพลง The Rite of Spring ของ Igor Stravinsky เหมือนเป็นการเล่นมุกที่รู้ได้เฉพาะนักดนตรีด้วยกัน (ตัวอย่างที่ ๑)

ตัวอย่างที่ ๑ ท่อน Cadenza ที่อ้างอิงทำนองเพลงคลาสสิก

The image displays a musical score for two pieces. The first piece, 'Tzigane' by Maurice Ravel, is for Harp (Hp.) and features a melodic line (Mel.) with a 'freely' marking. The second piece, 'Scheherazade' by Rimsky-Korsakov, is for Violin (Vin.) and features a melodic line (Mel.) with a 'Recit. Lento' marking. The score includes various musical notations such as notes, rests, and dynamic markings like 'mf' and 'f'.

ตัวอย่างที่ ๒ เมโลเดียนที่ทำหน้าที่เลียนแบบเสียงแคน

เมื่อออร์เคสตรารับต่อจากท่อน Cadenza บทเพลงนำไปสู่ท่อนใหม่โรง โดยมีบันไดเสียง A minor pentatonic เป็นคีย์หลักของท่อนนี้ จังหวะที่แน่นอนของเสียงฉิ่งและความแข็งแรงทรงพลังของคอร์ด ทำให้บทเพลงเปิดขึ้นอย่างมั่นคง เมโลเดียนทำหน้าที่เล่นเหมือนเสียงแคน บรรเลงด้วยโน้ตเชบิตสองชั้น สลับอย่างรวดเร็ว (ตัวอย่างที่ ๒) เป็นวิธีการเล่นที่ได้รับอิทธิพลมาจากบทเพลงเปียโน Siam Sonata ประพันธ์โดยครูณัฐ ยนตรรักษ์ ในท่อนที่ ๒ ที่มีชื่อว่า “อีสาน” มีวิธีการเล่นแบบเดียวกัน ซึ่งเป็นการเล่นเลียนแบบเสียงของแคนบนเปียโน (ตัวอย่างที่ ๓)

เมื่อเข้าสู่ท่อนพม่ากลองยาว เป็นช่วงของการสลับกันอวดเทคนิคการเล่นที่ยากและซับซ้อนขึ้น เช่น ในไวโอลิน มีการใช้เทคนิคสลับกันดีดสาย (Pizzicato) ระหว่างมือซ้ายและขวารวดเร็ว ในเครื่องฮาร์ปมีให้ดีดสายและรูดสาย

(Glissando) ไปพร้อม ๆ กัน ในเมโลเดียนเล่นโน้ตรวด ๆ ยาว ๆ ซึ่งต้องอาศัยปริมาณลมที่ยาวและทรงพลัง (ตัวอย่างที่ ๔)

เมื่อท่อนพม่ากลองยาวจบลง เสียงฉิ่งที่เล่นเป็นจังหวะ Swing ก็นำเข้าสู่ท่อนใหม่ เปลี่ยนอารมณ์จากความตึงเครียดเป็นผ่อนคลาย เข้าสู่ท่อนทำนองเขมรไทรโยคด้วยเสียงฮาร์ปที่รับกับจังหวะ Swing และน้ำเสียงของไวโอลินที่เล่นอย่างอบอุ่นนั้น ทำให้ผู้ฟังเพลิดเพลินกับบทเพลงนี้ได้ง่าย อีกทั้งบทเพลงฟังแล้วคุ้นหู เมื่อบรรเลงในรูปแบบของดนตรีไทยร่วมสมัย ให้อารมณ์คล้ายกับอยู่บนฟลอร์ลีลา ในท่อนนี้เป็นช่วงที่ให้นักดนตรีสลับเครื่องเล่น ให้เมโลเดียนย้ายไปเล่นฮาร์ป ส่วนฮาร์ปเปลี่ยนไปเล่นเชลโล ซึ่งตรงนี้ได้ให้เชลโลเล่นเทคนิคพิเศษที่เรียกว่า Seagull effect เป็นเทคนิคการเล่นฮาร์โมนิกไปพร้อมกับรูดสาย ทำให้เกิดเสียงเลียนแบบของนกนางนวล (ตัวอย่างที่ ๕) ผู้ประพันธ์ต้องการใส่เทคนิคนี้

เพื่อสื่อให้เห็นภาพของฟลอร์เต้นรำที่สถานตากอากาศบางปู ซึ่งเป็นสถานที่พักผ่อนหย่อนใจริมทะเลอ่าวไทยในจังหวัดสมุทรปราการ มีร้านอาหารและลานเต้นลีลาศ อีกทั้งมักมีนกนางนวลบินอพยพในช่วงฤดูหนาวอีกด้วย

“โอ้ย มัวแต่อยู่ในภวังค์ความฝันอยู่นั่นแหละ...” เป็นเสียงตะโกนด้วยความรำคาญของนักไวโอลิน เป็นบทพูดที่เพิ่มเติมขึ้นมาเพื่อต้องการขัดจังหวะดนตรี เปลี่ยนอารมณ์เพลงโดยทันที เหมือนเป็นการปลุกให้ตื่นจากความฝันที่กำลังล่องลอยไปกับเสียงเพลงและนกนางนวล ให้กลับมาอยู่กับชีวิตจริงอีกครั้ง จากนั้นเพลงเขมรไทรโยคก็บรรเลงอย่างตึงเครียดและเชื่อมต่อไปยังท่อนสุดท้าย

ในท่อนสุดท้ายเป็นทำนองลอยกระทงผสมกับทำนองพม่าเขว มีจังหวะที่ครั้นเคร่ง สนุกสนาน ขึ้นเล่นตามประสาความสดใสของนักเรียนวัยมัธยม ทำนองลอยกระทงเล่นโดยฮาร์ป ในขณะที่ไวโอลินและเมโลเดียน

ตัวอย่างที่ ๓ บทเพลงเปียโน Siam Sonata ประพันธ์โดยครูณัฐ ยนตรรักษ์

ตัวอย่างที่ ๔ ช่วงอวดเทคนิค อวดฝีมือของแต่ละเครื่อง

ตัวอย่างที่ ๕ Seagull effect ของเชลโล และ Extended technique ของฮาร์ป

เล่นเสียงเลียนแบบธรรมชาติ เช่น เสียงนก เสียงแมลง แทรกเป็นช่วง ๆ สร้างภาพบรรยากาศพลค่าของงาน วันลอยกระทงได้ดี ในตอนท้ายของ ประโยคมีสออดแทรกทำนองเพลงพม่า เขวเอาไวด้วย ซึ่งเราจะได้ยินสอง

ทำนองนี้ปะปนไปด้วยกันอยู่เสมอ ในการซ้ำรอบที่ ๒ เพลง ลอยกระทงถูกนำมาแปลทำนอง (Variation) โดยจัดจังหวะให้อยู่ใน รูปแบบวอลทซ์ (Waltz) ไวโอลิน ยังเล่นทำนองด้วยอัตราจังหวะ ๒/๔

ดังเดิม แต่วงออร์เคสตราเล่นจังหวะ ประกอบด้วยอัตราจังหวะ ๓/๘ ซ้อน ทับลงไป ทำให้เกิดจังหวะที่ย้อน แรกกัน วิธีการนี้มีชื่อเรียกว่าเป็น ทางการว่า จังหวะขัด (Hemiola) (ตัวอย่างที่ ๖) ทำให้ผู้ฟังเกิดความ

ตัวอย่างที่ ๖ การซ้อนทับกันระหว่างทำนองลอยกระทงกับจังหวะ Waltz ของออร์เคสตรา

รู้สึกแปลกใหม่ ในช่วงท้ายยังมีการแทรกจังหวะ ๕/๘ ลงไปด้วย เพื่อเพิ่มความซับซ้อนขึ้นและเป็นการทดลองนำเทคนิคการประพันธ์สมัยใหม่ประยุกต์เข้ากับดนตรีไทยดั้งเดิม

ช่วงบทสรุปสุดท้ายของบทเพลงเป็นช่วงที่น่าตื่นเต้นและเร้าใจที่สุด เพราะได้นำทำนองที่บรรเลงไปก่อนหน้านี้มาเล่นอีกครั้งและจัดสรรให้เล่นพร้อมกันอย่างลงตัวและน่าฟัง ในช่วงนี้ออร์เคสตรามีบทบาทอย่างมากในการสร้างสีสันของบทเพลง โดยมีไวโอลิน ฮาร์ป และกลุ่มเครื่องเป่าลมไม้ เล่นโน้ตในบันไดเสียง C pentatonic ไล่ขึ้น

ลงอย่างรวดเร็ว เป็นเหมือนตัวเชื่อมของทุกบทเพลงที่อยู่บนบันไดเสียง pentatonic เดียวกัน ในขณะที่เครื่องเป่าเล่นทำนองเพลงพม่าขาว ซึ่งนำมาต่อกับเพลงเขมรไทรโยคได้อย่างแนบเนียน ขณะเดียวกันก็มีทำนองเพลงพม่ากลองยาวแทรกขึ้นมาจากกลุ่มเครื่องสาย ก่อนจะไล่สเกลด้วยความน่าตื่นเต้น และจบลงอย่างยิ่งใหญ่พร้อมกันด้วยโน้ต Unison C

โครงการนี้ไม่เพียงเพิ่มพื้นที่ให้นักดนตรีเยาวชนได้แสดงฝีมือ พัฒนาขีดความสามารถทางดนตรีของตนเองเท่านั้น แต่ด้วยข้อกำหนดที่ต้องใช้บทเพลงท้องถิ่นเข้า

มาประลอง จึงเป็นกุศโลบายสำคัญที่ทำให้เยาวชนคนรุ่นใหม่ได้มีโอกาสทำความรู้จักบทประพันธ์ต้นกำเนิดของชุมชน แล้วนำมาเติมแต่งอย่างสร้างสรรค์ พร้อมการนำเสนอในรูปแบบใหม่ที่เข้าถึงกลุ่มสังคมใหม่ได้ง่ายขึ้น แต่ทว่าก็ไม่สละรากเหง้าท้องถิ่นอันเป็นเอกลักษณ์เดิมทิ้งไป เป็นการอนุรักษ์และพัฒนาอุตสาหกรรมเพลงไทย ให้สามารถสร้างรายได้ สร้างงาน และเป็นที่จดจำในระดับสากลตามยุทธศาสตร์ซอฟต์พาวเวอร์แห่งชาติ (Soft Power) ของประเทศไทยได้

“BREATH & PULSE”

27-29 MARCH 2026

COLLEGE OF MUSIC
MAHIDOL UNIVERSITY

CLASSICAL GUITAR

Masaki Sakurai

“ผู้มีรอยเท้าเป็นของตนเอง”

รำลึกถึง Masaki Sakurai

ช่างทำกีตาร์คลาสสิกระดับโลกชาวญี่ปุ่น

เรื่อง:
ชนวัฒน์ เต็มคำขวัญ (Chinnawat Themkumkwun)
ศิลปินกีตาร์คลาสสิกชาวไทยระดับโลก
ศิษย์เก่าวิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหิดล

ป้ายของกีตาร์ Kohno รุ่นเก่า ที่ไม่มีตัว H อยู่ในชื่อ

เมื่อวันอาทิตย์ที่ ๒๐ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๖๘ (ค.ศ. ๒๐๒๕) ที่ผ่านมา นับเป็นข่าวใหญ่ของวงการกีตาร์คลาสสิกทั่วโลก เนื่องจากโลกใบนี้ได้สูญเสีย **Masaki Sakurai** ช่างทำกีตาร์คลาสสิกระดับโลกชาวญี่ปุ่นคนสำคัญแห่งยุค ผู้ซึ่งได้รับขนานนามว่า “รุ่นที่สองผู้ซึ่งมีรอยเท้าเป็นของตนเอง” เพราะต้องยอมรับว่ารอยเท้าของรุ่นที่หนึ่งในชื่อ “Kohno” นั้นช่างยิ่งใหญ่จนยากที่ใครจะมาเทียบเคียง ถ้าพูดถึงกีตาร์คลาสสิกจากญี่ปุ่น ชื่อของ Kohno จะต้องถูกพูดถึงเป็นอันดับแรก ๆ แน่นอนที่ไม่ว่ากาลเวลาจะผ่านไปนานแค่ไหน ต่อให้จะเปลี่ยนป้ายด้านในตัวกีตาร์เป็นชื่อใครก็ตาม คำว่า Kohno Guitar Manufacturing ก็จะถูก

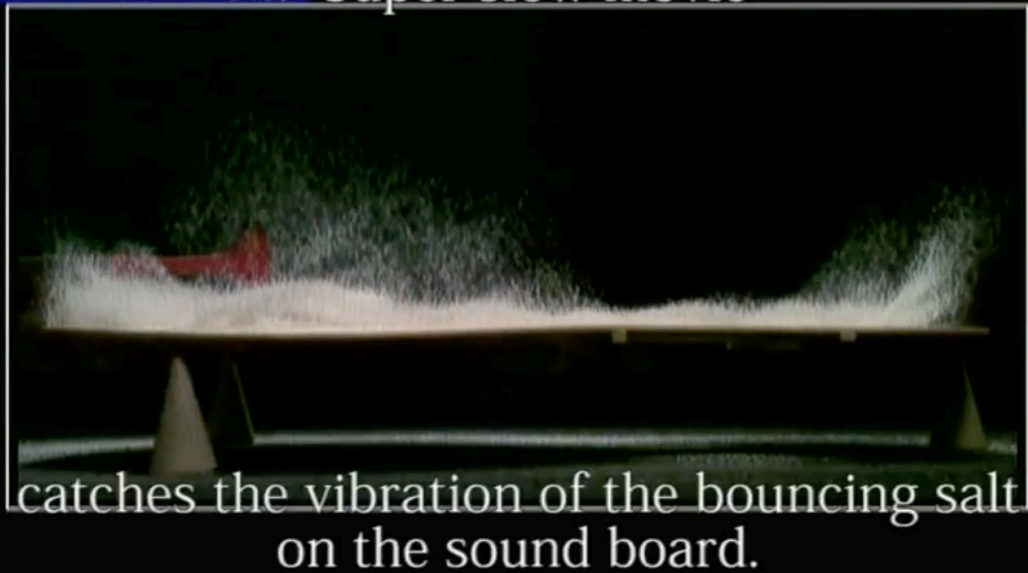
ตราไว้เสมอในฐานะผู้ก่อตั้ง อย่างไรก็ตาม ในอดีตกาล ชื่อของ Kohno จะถูกเขียนโดยไม่มีตัวอักษร H อยู่ (เขียนว่า Masaru Kono)

Sakurai เกิดเมื่อวันที่ ๑๐ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๔๘๓ (ค.ศ. ๑๙๔๔) ที่กรุงโตเกียว ประเทศญี่ปุ่น เขาเป็นหลานชายของ Masaru Kohno (เสียชีวิตปี พ.ศ. ๒๕๔๑ [ค.ศ. ๑๙๙๘]) ในฐานะผู้ก่อตั้งที่นักกีตาร์คลาสสิกทั่วโลกต้องรู้จัก โดย Sakurai ถือว่าเป็นทายาทรุ่นที่สอง ผู้สืบสอดวิชาการสร้างกีตาร์จาก Kohno โดยตรง อย่างไรก็ตาม Sakurai กลับเลือกเรียนปริญญาทางด้านวิศวกรรมไฟฟ้า ซึ่งสันนิษฐานว่ามีความเชื่อมโยงต่อรูปแบบแนวคิดการสร้างกีตาร์ของ Sakurai ใน

ปัจจุบัน ถึงขนาดว่ามีการค้นคว้าทดลองอย่างสุดโต่งแบบที่ไม่เคยมีใครทำมาก่อน ยกตัวอย่างเช่น การนำเกลือมาโรยบนไม้หน้าและติดตั้งค้อน เพื่อดูการเคลื่อนไหวของผลึกและการสั่นสะเทือนของไม้หน้าที่ใช้ในการสร้างกีตาร์

ผิดจาก Masaru Kohno รุ่นที่หนึ่ง ที่เขาเลือกเรียนในวิทยาลัยศิลปะและหัตถกรรมแห่งกรุงโตเกียว เพื่อเป็นช่างทำกีตาร์คลาสสิกโดยตรง แถมยังตัดสินใจบินไปสเปนและใช้เวลา ๖ เดือนในเวิร์กช็อปของ Arcángel Fernández ช่างทำกีตาร์คลาสสิกระดับอาจารย์ในยุคนั้น เพื่อทำความเข้าใจการสร้างกีตาร์ในรูปแบบ Spanish Traditional ดังเดิมอย่างแท้จริง และพัฒนาทักษะของเขาให้เชี่ยวชาญยิ่ง

スーパースロー映像 Super slow movie

การทดลองของ Sakurai โดยการใช้เกลือมาโรยบนไม้หน้า

ขึ้น ว่ากันว่า Kohno นั้นไม่สามารถสื่อสารภาษาสเปนได้ การเรียนรู้ของเขาจึงทำได้เพียงแค่การสังเกตการณ์และทำตามแบบเท่านั้น ในปี พ.ศ. ๒๕๑๐ (ค.ศ. ๑๙๖๗) Kohno ได้รับรางวัลชนะเลิศเหรียญทองจากการแข่งขันทำกีตาร์คลาสสิก Elizabeth's Concourse International Guitar Making Competition ที่ประเทศเบลเยียม โดยมีคณะกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิอย่าง Ignacio Fleta (ช่างทำกีตาร์คลาสสิกชาวสเปน) Robert Bouchet (ช่างทำกีตาร์คลาสสิกชาวฝรั่งเศส) Joaquín Rodrigo (คีตกวีชาวสเปน) และ Alirio Díaz (นักกีตาร์คลาสสิกชาวเวเนซุเอลา) เรียกได้ว่าเป็นชื่อที่อยู่ในวงการกีตาร์คลาสสิกต้องรู้จักทุกคน จึงทำให้หากได้รับรางวัลจากงานนี้ก็จะได้รับการยอมรับอย่างสูงในฐานะช่างทำกีตาร์คลาสสิกอันดับโลก

ส่วน Sakurai นั้นเข้าร่วมเวิร์กช็อปของ Kohno Guitar Manufacturing ในปี พ.ศ. ๒๕๑๐ (ค.ศ. ๑๙๖๗) ในฐานะลูกมือของ Kohno จนกระทั่งในปี พ.ศ. ๒๕๓๑ (ค.ศ. ๑๙๘๘) Sakurai ได้รับรางวัลชนะเลิศจากการแข่งขันทำกีตาร์คลาสสิก International Paris Guitar Making Competition ที่ประเทศฝรั่งเศส และนี่ก็คือจุดเริ่มต้นของการสร้างกีตาร์ในนาม Masaki Sakurai อย่างเต็มตัว โดยกีตาร์ของ Sakurai ที่ชนะการประกวดในครั้งนั้น ถูกตั้งชื่อว่า Model PC ซึ่งย่อมาจาก Paris Competition โดยเป็นการสร้างกีตาร์ตามแบบฉบับที่ใช้ประกวดที่ฝรั่งเศส (ในภายหลังมีการเปลี่ยนโครงสร้างภายในอย่างสุดโต่ง)

หลังจากการล่อลวงลับของ Masaru Kohno ในฐานะผู้ก่อตั้ง Sakurai ยังคงสืบทอดวิธีการสร้างกีตาร์ใน

รูปแบบของ Kohno โดยใช้ชื่อว่า Sakurai Kohno โดยจะเป็นการใช้โครงสร้างตามแบบของ Masaru Kohno ทุกประการเพื่อเคารพรูปแบบดั้งเดิมของผู้ก่อตั้ง โดยประกอบไปด้วยรุ่น Professional J, Special และ Maestro ตามลำดับ (ในอดีต Masaru Kohno จะใช้ชื่อรุ่นเป็นตัวเลขอย่าง No. 15, No. 30 และ No. 50 ซึ่งพบได้ในกีตาร์ยุคแรก ๆ ของ Kohno)

คำกล่าวขานที่ว่า “ผู้ซึ่งมีรอยเท้าเป็นของตัวเอง” มิได้เป็นคำที่ถูกประดิษฐ์ปรุงแต่งแต่อย่างใด เพราะในภายหลัง Sakurai ได้สร้างกีตาร์โดยใช้ชื่อของเขาเอง โดยไม่มีคำว่า Kohno อยู่บนป้าย มีการปรับเปลี่ยนโครงสร้างอย่างเห็นได้ชัด ยกตัวอย่างเช่น การลดจำนวนโครงสร้างไม้ (Bracing) ด้านในของกีตาร์ รวมถึงมีการเติมโครงสร้างไม้รูปทรงแปลก

Masaru Kohno ผู้ก่อตั้ง

ประหลาดลงไป ความคิดสร้างสรรค์ของ Sakurai ยังไม่จบเพียงเท่านั้น ต่อมาเขายังได้มีการสร้างกีตาร์แบบยกคอ (Raised Fingerboard) ซึ่งขัดกับหลักการสร้างแบบ Spanish Traditional แถมยังเป็นการยกคอที่สูงแบบ “บ้ำระห่ำ” กล่าวคือเป็นการยกคอสูงที่สุดตั้งแต่เคยมีการสร้างกีตาร์มา Sakurai ตั้งชื่อรุ่นนี้ว่า Maestro RF Model ซึ่ง RF มาจากคำว่า Raised Fingerboard นับเป็นวิวัฒนาการขั้นสูงสุดของ Sakurai ในการสร้างกีตาร์

Sakurai รู้ถึงความไม่แน่นอนของชีวิต จึงทำให้อีกกำเนิด “รุ่นที่สาม” ในชื่อ So Kimishima ซึ่งเป็นหลานฝั่งแม่ของเขา โดย Sakurai ใช้เวลาถึง ๑๕ ปีในการฝึกฝนหลานของเขา จนกระทั่งในปี พ.ศ. ๒๕๖๔ (ค.ศ. ๒๐๒๑) ชื่อของ Kimishima จึงได้รับการยอมรับอีกกำเนิดในฐานะช่างทำกีตาร์ของ Kohno Guitar Manufacturing โดยรุ่นของ

Kimishima จะประกอบไปด้วยรุ่น Stella และ Sol ต่างออกไปจากกีตาร์ของ Kohno และ Sakurai อย่างสิ้นเชิง กีตาร์ของ Kimishima มีจุดเด่นในเรื่องของการตกแต่งที่สวยงามและน้ำเสียงที่มีความทันสมัยมากขึ้น ซึ่งจะต่างจากกีตาร์ของ Sakurai ที่จะตกแต่งน้อยและให้น้ำ

เสียงที่มีความดั้งเดิมตามแบบฉบับของ “กีตาร์ญี่ปุ่น” อย่างไรก็ตาม Sakurai ก็ได้ให้อิสระกับหลานของเขาในการสร้างกีตาร์ตามแบบฉบับที่เขาต้องการ

งานศพของ Sakurai ได้จัดขึ้นในวันที่ ๒๕ และ ๒๖ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๖๘ (ค.ศ. ๒๐๒๕) โดย Kimishima ผู้ซึ่งเป็นรุ่นที่สามได้ประกาศว่า ทางครอบครัวมีความประสงค์ให้รายละเอียดต่าง ๆ เป็นเรื่องส่วนตัว จึงไม่มีการเปิดเผยเรื่องราวของงานศพแต่อย่างใด และจะจัดงานภายในครอบครัวเท่านั้น แต่จะมีการจัดพิธีไว้อาลัยในเดิกันยายนหรือตุลาคมแทน การเสียชีวิตของ Sakurai เองก็เป็นไปตามความประสงค์ของเขา เพราะก่อนหน้านี้ Sakurai มีปัญหาสุขภาพมาสักระยะแล้ว Kimishima ยังกล่าวว่า Sakurai ได้จัดการทุกอย่างที่เขาต้องทำก่อนที่จะจากไป

ถึงแม้ว่า Sakurai จะจากโลกนี้ไปแล้ว แต่จิตวิญญาณของเขาก็ยังคงถูกจารึกลงบนแผ่นไม้ นี่อาจเป็นเหตุผลว่าทำไมรุ่นที่สามจึงไม่ใช่ชื่อของ Sakurai Kimishima หรือ Kimishima Kohno แต่กลับให้หลานของเขาใช้

ป้ายของรุ่น PC ที่ย่อมาจาก Paris Competition

ป้ายของ Masaru Kohno ที่ใช้ตัวเลขเป็นชื่อรุ่น

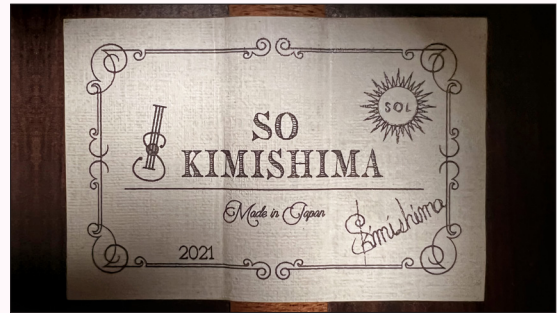
การยกคอของรุ่น Sakurai Maestro RF ที่สูงมากกว่าปกติเมื่อเทียบกับกีตาร์ทั่วไป

So Kimishima ในฐานะรุ่นที่สาม

การเปลี่ยนแปลงโครงสร้างไม้บนกีตาร์ของ Sakurai

ป้ายชื่อของ So Kimishima ที่ไม่มีคำว่า Sakurai หรือ Kohno แต่อย่างใด

ชื่อ “So Kimishima” อย่างเต็มตัวด้วยความภาคภูมิใจ เพราะเขาเชื่อว่า จิตวิญญาณไม่สามารถส่งต่อจากรุ่นสู่รุ่นได้ หลาย ๆ ครั้ง ในโลกของการสร้างกีตาร์คลาสสิก ถึงแม้ว่าจะสร้างกีตาร์โครงสร้างแบบเดียว

กันเป๊ะ ๆ แต่เสียงกลับออกมาไม่เหมือนกัน ยังคงเป็นที่ถกเถียงกันว่า ทำไมจึงเป็นแบบนั้น? หลาย ๆ ครั้งมีช่างทำกีตาร์คลาสสิกมากมายพยายามลอกเลียนแบบต่อ ๆ กันมา วัดมาตราส่วนแบบเที่ยงตรง ตาม

แบบทฤษฎีทุกประการ แต่ก็ยังไม่สามารถทำเสียงให้ออกมาเหมือนกับต้นฉบับได้ ลอกเลียนได้เพียงแค่ว่ารูปลักษณ์ภายนอก แต่แก่นแท้ที่เป็นสัมผัสเสียงภายในกลับห่างไกลเหลือเกิน หรือนั่นอาจเป็นการย่ำเตือนของคำ

ผู้เขียนรับกีตาร์จาก Masaki Sakurai ในฐานะที่ได้รับรางวัลชนะเลิศจากการแข่งขันกีตาร์คลาสสิกเวทีโลก

จำกัดความที่ว่า “จิตวิญญาณที่ฝังลงบนแผ่นไม้” นั้นมีอยู่จริง

ถึงตัวของผู้สร้างจะลาลับจากไป แต่กีตาร์ที่เขาเคยสร้างก็ยังคงอยู่ในมือของนักเล่นและนักสะสมทั่วโลก ในฐานะที่ผู้เขียนได้มีโอกาสใช้กีตาร์ของ Kohno และ Sakurai ด้วยตัวเอง ขออุทิศบทความนี้ ไว้อาลัยแต่สุดยอดช่างทำกีตาร์คลาสสิกชาวญี่ปุ่นท่านนี้ รวมถึงยังเป็นวิทยาทานในการส่งต่อความรู้ว่ากีตาร์ของ Kohno แต่ละรุ่นมีความแตกต่างกันอย่างไรชีวประวัติของผู้สร้างแต่ละรุ่นโดยสังเขป รวมถึงเกร็ดน่ารู้ที่สามารถสังเกตได้ผ่านแผ่นกระดาษธรรมดา ๆ

ที่แปะอยู่บนไม้ แต่กลับมีความสำคัญอย่างลึกซึ้ง ไม่ว่าจะเป็นลายเซ็นที่ถูกวาด ตัวอักษรที่ถูกพิมพ์ทุกอย่างล้วนเป็นองค์ประกอบที่มีความหมาย ส่งผลให้กีตาร์ตัวนั้น ๆ มีความสมบูรณ์ หากปราศจากแผ่นป้ายธรรมดา ๆ เหล่านี้ กีตาร์ตัวนั้นก็จะเป็นเหมือนภาพวาดศิลปะที่ไม่ถูกเซ็นชื่อโดยผู้สร้างสรรค์นั่นเอง

ในต่อไป ผู้เขียนจะนำเสนอบทความในแง่มุมใดของวงการกีตาร์คลาสสิกโลก ไม่ว่าจะเป็นวรรณกรรมกีตาร์คลาสสิกที่ถูกเขียนขึ้นใหม่ หรืออาจจะเป็นเทคนิคการเล่นกีตาร์คลาสสิกรูปแบบใด หรือ

อาจจะเป็นบทความในแง่มุมของการสร้างดนตรี หรืออาจจะเป็นแง่มุมอื่น ๆ เกี่ยวกับกีตาร์คลาสสิกที่ผู้เขียนไม่เคยนำเสนอมาก่อน โปรดติดตามได้ในตอนต่อไป...

วงดุริยางค์เครื่องลมราชภัฏสัมพันธ์ ในวบปีที่ ๒ ทบทวนที่มา ความเป็นไป และอนาคต

เรื่อง:

จิตร กาวี [Jit Gavee]

อาจารย์ประจำหลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาดนตรีศึกษา
มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่

มหาวิทยาลัยราชภัฏ เป็นสถาบันการศึกษาที่มีรากฐานจากการเป็น “โรงเรียนฝึกหัดครู” ก่อนที่ต่อมาจะพัฒนาขึ้นกลายเป็น “วิทยาลัยครู” ซึ่งกระจายอยู่ทั่วทั้งภูมิภาคของประเทศไทย พันธกิจหลักของสถาบันแห่งนี้คือการผลิตและพัฒนา “ครู” เพื่อตอบสนองความต้องการของสังคมไทย จากรากฐานดังกล่าวได้มีการเปลี่ยนผ่านสู่บทบาทใหม่โดยมีการยกระดับวิทยาลัยครูในภูมิภาคต่าง ๆ ให้กลายเป็นสถาบันราชภัฏ และต่อมาจึงยกระดับเป็น “มหาวิทยาลัยราชภัฏ” ถือเป็นสถาบันอุดมศึกษาเพื่อการพัฒนาท้องถิ่น การปรับเปลี่ยนนี้ส่งผลให้

มหาวิทยาลัยราชภัฏไม่ได้จำกัดอยู่เพียงแค่การผลิตบัณฑิตครูเท่านั้น แต่ยังขยายขอบเขตการดำเนินงานไปสู่การบูรณาการความรู้และทรัพยากรที่มีอยู่เพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชนในแต่ละภูมิภาค ภายใต้บริบทของสถาบันที่ถูกยกระดับมาขึ้นเอง การศึกษาดนตรีจึงไม่ได้ถูกมองว่าเป็นเพียงศาสตร์และศิลป์เชิงวิชาการ แต่ยังถูกยกระดับให้เป็นเครื่องมือสำคัญในการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชน ทั้งยังเป็นกลไกในการสืบสาน อนุรักษ์ และต่อยอดศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่นอีกด้วย

เมื่อปี พ.ศ. ๒๕๖๓ ภายในแวดวงมิตรรักแฟนเพลงวงดุริยางค์

เครื่องลม ได้ทำความรู้จักกับวงดุริยางค์เครื่องลมราชภัฏสัมพันธ์ หรือมีชื่อภาษาอังกฤษโก้เก๋ว่า Rajabhat Winds ซึ่งเปิดตัวในการแสดงดนตรีเฉลิมพระเกียรติ โดยวงดุริยางค์เครื่องลมเยาวชนไทยและวงดุริยางค์เครื่องลมกลุ่มเครือข่าย จัดขึ้น ณ หอประชุมใหญ่ ศูนย์วัฒนธรรมแห่งประเทศไทย กรุงเทพมหานคร

วงดุริยางค์เครื่องลมราชภัฏสัมพันธ์ นับเป็นกรณีตัวอย่างที่น่าสนใจ ด้วยการเป็นสถาบันเก่าแก่ที่ยังรากลึกในระบบการศึกษาของประเทศไทย การที่สถาบันกลุ่มราชภัฏซึ่งนับว่าเป็นกลุ่มสถาบันการศึกษาที่มีต้นทุนสั่งสมมาเป็นเวลายาวนาน

และมีเครือข่ายทั่วประเทศ การรวมตัวกันในฐานะของวงดนตรีจึงนับเป็นการสร้างปรากฏการณ์ทางดนตรีครั้งหนึ่ง ซึ่งในปีพุทธศักราช ๒๕๖๘ นี้ วงดุริยางค์เครื่องลมราชภัฏได้ก้าวเข้าสู่ชวบปีที่ ๒ อย่างมั่นคง และได้ผ่านการแสดงครั้งที่ ๒ เมื่อวันที่ ๑๖ เดือนสิงหาคม พุทธศักราช ๒๕๖๘ ที่ผ่านมา บทความขึ้นนี้จึงจะขอพาท่านผู้อ่านทุกท่านไปทบทวนที่มา ความเป็นไป และอนาคตของปรากฏการณ์ครั้งนี้ร่วมกัน

ราชภัฏกับการศึกษาดนตรีในประเทศไทย

นับตั้งแต่มีการปฏิรูปการศึกษาในประเทศไทยมา กล่าวได้ว่าการศึกษา

ในประเทศไทยมีการพัฒนาขึ้นมาอย่างต่อเนื่อง แม้จะต้องเผชิญอุปสรรคนานัปการก็ตาม ในการนี้จึงจะขอกล่าวถึงพัฒนาการศึกษาดนตรีในประเทศไทยซึ่งจะนำไปสู่การศึกษาดนตรีในมหาวิทยาลัยเครือราชภัฏ

การศึกษาดนตรีของไทยเริ่มต้นอย่างมีหลักฐานชัดเจนในรัชสมัยของพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๕ จากหลักฐานที่กล่าวถึงการสอนขับร้องในปีพุทธศักราช ๒๔๕๒ ในหลักสูตรระดับมูลศึกษา ซึ่งได้มีการสอนขับร้องสำหรับเด็กอายุ ๗ ถึง ๙ ขวบ จากเอกสารกรมราชเลขาธิการ รัชกาลที่ ๕ กระทรวงศึกษาธิการ ตอนหนึ่งกล่าวว่า ขับร้อง ความมุ่งหมาย

คือ จะให้ได้ประโยชน์ทางทำใจให้เบิกบาน เพราะใจย่อมเป็นใหญ่แห่งกิจการทั้งปวง ถ้าใจมุ่งมั่นไม่ผ่องใส จะประกอบกิจการอันใดก็ยากที่จะให้ได้ดี เหตุฉะนั้น การขับร้องจึงควรฝึกหัดไว้ใช้เป็นเครื่องฟอกล้างใจให้สะอาดได้คืออย่างหนึ่งกับฝึกหัดให้รู้จักความประณีตและไพเราะด้วย (อนรรฆ จรรย์ยานนท์, ๒๕๖๔)

นอกจากในเรื่องของการระบุให้เห็นถึงร่องรอยที่มาในการศึกษาดนตรีของประเทศไทย อีกสิ่งหนึ่งที่เริ่มพัฒนาควบคู่กันมาคือการผลิตครูดนตรี ตั้งแต่ช่วงเวลาก่อนการเปิดสอนดนตรีศึกษาเป็นวิชาเอก จนถึงการผลิตครูในโรงเรียนฝึกหัดครู วิทยาลัยครู สถาบันราชภัฏ และมหาวิทยาลัยราชภัฏ โดยในช่วงแรกของการสร้างครูดนตรีในระบบ คือการผลิตครูจากโรงเรียนฝึกหัดครูเพื่อผลิตครูออกไปสอนตามโรงเรียนต่าง ๆ ที่มีการจัดการเรียนการสอนในแรกเริ่มยังไม่มีกำหนดวิชาเอกอย่างเด่นชัด แต่จะเป็นการผลิตครูแบบองค์รวม คือสามารถสอนได้หลายวิชาอันรวมไปถึงวิชาการดนตรี นอกจากวิทยาลัยครูที่ทำหน้าที่ฝึกหัดครูแล้ว ยังมีสถาบันเฉพาะด้านที่ฝึกสอนด้านดนตรีโดยเฉพาะ อย่างโรงเรียนนาฏดุริยางคศาสตร์ กรมศึกษาธิการ ที่เป็นอีกฐานการผลิตครูเฉพาะด้านคือด้านดนตรีและนาฏยศาสตร์ การผลิตครูจากโรงเรียนนาฏดุริยางคศาสตร์ จึงเป็นอีกหนึ่งจุดหมายสำคัญที่เป็นฐานผลิตครูดนตรีไปเป็นกลไกฝึกสอนดนตรีในโรงเรียนต่าง ๆ อีกด้วย

อย่างไรก็ตามเมื่อกลับมาพิจารณาพิจารณาให้ในส่วนของโรงเรียนฝึกหัดครู ก็เริ่มมีการตื่นตัวในการเรียนการสอนวิชาดนตรีเช่นกัน เพื่อผลิตครู

โปสเตอร์ประชาสัมพันธ์การแสดงของวงดุริยางค์เครื่องลมราชภัฏสัมพันธ์

วงดุริยางค์เครื่องลมวิทยาลัยครูบ้านสมเด็จเจ้าพระยา
(ที่มา: อาจารย์จินตนา กล้ายประยงค์)

ที่สามารถสอนดนตรีได้ดีโดยเน้นไปในการสอนขับร้องเป็นหลัก แต่การเรียนการสอนดังกล่าวก็ยังมีได้เป็นการเรียนการสอนในรูปแบบของวิชาเอก จนถึงประมาณทศวรรษที่ ๒๕๑๐ จึงเริ่มมีการปรับเปลี่ยนหลักสูตรให้ยกระดับเป็นการเรียนการสอนดนตรีในระดับที่สูงขึ้น มีมหาวิทยาลัยและสถาบันที่ผลิตบัณฑิตในระดับสูง สามารถแบ่งออกอย่างชัดเจนได้ ๓ กลุ่ม คือ กลุ่มมหาวิทยาลัยของรัฐที่มีมาแต่เดิม ได้แก่ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร กลุ่มที่ ๒ กลุ่มมหาวิทยาลัยราชภัฏ และกลุ่มที่ ๓ กลุ่มวิทยาลัยนาฏศิลป์ สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ และมหาวิทยาลัยราชภัฏ โดยเฉพาะกลุ่มมหาวิทยาลัยราชภัฏ ถือว่าเป็นกลุ่มที่มีขนาดใหญ่ มีเครือข่ายครอบคลุมทั่วทุกภูมิภาคของประเทศ รวมถึง ๓๘ แห่ง ภายหลังการจัดตั้งกรมการฝึกหัดครูในปีพุทธศักราช ๒๕๔๓ ทำให้เกิดการขยายสัดส่วนของการผลิตครูให้ได้จำนวนมากยิ่งขึ้นเพื่อ

ตอบสนองประชากรที่เพิ่มขึ้นของประเทศไทย นอกจากขยายปริมาณในการผลิตครูแล้ว ยังมีการขยายในเรื่องของหลักสูตรการฝึกหัดครูให้มีความกว้างขวาง สามารถตอบสนองความต้องการของระบบการศึกษาไทยได้ นั่นทำให้เมื่อปีพุทธศักราช ๒๕๑๓ ได้เริ่มมีการเปิดสอนวิชาดนตรีศึกษาเป็นวิชาเอกของกรมการฝึกหัดครูเป็นครั้งแรกที่วิทยาลัยครูบ้านสมเด็จเจ้าพระยา ภายหลังจาก

นั้นการเปิดการเรียนการสอนและการผลิตสร้างครุดนตรีในวิทยาลัยครูก็แผ่กระจายไปยังวิทยาลัยครูอื่น ๆ ไม่ว่าจะเป็นวิทยาลัยครูสงขลาที่ได้เปิดสอนวิชาดนตรีศึกษาในปีพุทธศักราช ๒๕๒๐ วิทยาลัยครูจันทระเกษม กรุงเทพมหานคร วิทยาลัยครูบุรีรัมย์ วิทยาลัยครูเชียงใหม่ ได้เปิดสอนในปีพุทธศักราช ๒๕๒๑

เมื่อเริ่มเปิดการเรียนการสอนเพื่อผลิตครุดนตรีในวิชาดนตรีศึกษาแล้ว ในเวลาต่อมาเมื่อวิทยาลัยครูได้ยกระดับเป็นสถาบันราชภัฏและต่อมาคือมหาวิทยาลัยราชภัฏ ก็ได้มีการขยายการสอนดนตรีไปสู่บุคลากรทางดนตรีในมิติอื่น ๆ โดยเฉพาะในการผลิตบัณฑิตดนตรีในสายศิลปศาสตร์ มีการแบ่งสายการผลิตอย่างชัดเจน โดยสายการผลิตครุดนตรีจะอยู่ที่คณะครุศาสตร์ ส่วนการผลิตบัณฑิตดนตรีสายศิลปศาสตร์จะรับผิดชอบโดยคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์

ดังนั้นจึงเห็นได้ว่าการศึกษาดนตรีในประเทศไทยมีพัฒนาการมาอย่างต่อเนื่อง ทั้งในด้านแนวคิดและระบบการผลิตบุคลากร โดยเฉพาะการยกระดับการเรียนการ

วงดุริยางค์เครื่องลมวิทยาลัยครูเชียงใหม่
(ที่มา: หอจดหมายเหตุ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่)

สอนจนกลายเป็นวิชาเอกในระดับอุดมศึกษา และเมื่อวิทยาลัยครูได้เปลี่ยนสถานะเป็นมหาวิทยาลัยราชภัฏ เครือข่ายการศึกษาดนตรีก็ยิ่งขยายตัวและแข็งแกร่งขึ้น จนกลายเป็นสถาบันหลักที่ทำหน้าที่ผลิตทั้งครุดนตรีในสายครุศาสตร์และบุคลากรทางดนตรีในสายศิลปศาสตร์ ซึ่งเป็นกลไกสำคัญในการขับเคลื่อนและเผยแพร่ความรู้ด้านดนตรีไปทั่วทุกภูมิภาคของประเทศในปัจจุบัน

วงดุริยางค์เครื่องลมราชภัฏสัมพันธ์

วงดุริยางค์เครื่องลมราชภัฏสัมพันธ์ ในแรกเริ่มจัดตั้งเพื่อนำพระราโชบายด้านการศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครมาปฏิบัติครีเสริญพระบารมีพระพรหมมหาราชทรงได้พระราชทานพระราชดำรัสว่า “...การศึกษาคือความมั่นคงของประเทศไทย การศึกษาต้องสร้างให้คนไทยมีทัศนคติที่ดีและถูกต้อง มีพื้นฐานชีวิตที่มั่นคงเข้มแข็ง มีอาชีพ มีงานทำ และมีความเป็นพลเมืองดี มีระเบียบวินัย...” จากพระราโชบายดังกล่าว จึงถูกดำเนินต่อมาเป็นกรอบ

การดำเนินงานที่จะนำไปสู่การสร้างเครือข่ายที่เข้มแข็ง การจัดตั้งวงดุริยางค์เครื่องลมราชภัฏสัมพันธ์มีจุดประสงค์สำคัญเพื่อพัฒนาศักยภาพด้านการบรรเลงของนักศึกษารวมไปถึงสร้างเครือข่ายที่เข้มแข็งระหว่างอาจารย์ในเครือมหาวิทยาลัยราชภัฏเอง พร้อมกันนั้นยังเป็นการส่งเสริมผลงานสร้างสรรค์ทางดนตรี เพื่อเผยแพร่สู่สาธารณชนในระดับชาติและนานาชาติ

วงดุริยางค์เครื่องลมราชภัฏสัมพันธ์ ก่อตั้งขึ้นในปีพุทธศักราช ๒๕๖๓ โดยมีแกนนำในการก่อตั้งคือ มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา ร่วมกับมหาวิทยาลัยราชภัฏอื่น ๆ อีก ๗ แห่ง ได้แก่ มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี และมหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา ก่อนที่ต่อมาในปีที่สองจะเพิ่มมหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราชเข้ามาอีกหนึ่งแห่ง

แม้ว่าการรวมตัวของวงดุริยางค์เครื่องลมราชภัฏสัมพันธ์ที่ได้ส่งสมาชิกนักศึกษาเข้ามาบรรเลงในการแสดงดนตรีจะปรากฏเพียง ๔ มหาวิทยาลัยเครือราชภัฏ แต่อย่างไรก็ตามเครือข่ายความร่วมมือก็ได้ครอบคลุมไปมากกว่าครึ่งหนึ่งของมหาวิทยาลัยราชภัฏในประเทศไทยเป็นที่เรียบร้อยแล้ว โดยในปัจจุบันวงดุริยางค์เครื่องลมแห่งมหาวิทยาลัยราชภัฏได้ขยายสมาชิกเป็น ๒๒ มหาวิทยาลัยราชภัฏทั่วประเทศ โดยมีมหาวิทยาลัยราชภัฏที่เพิ่มเติมมา ได้แก่ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม มหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม มหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ด มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี มหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย มหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรดิตถ์ และมหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี

เป้าหมายหลักของวงดุริยางค์เครื่องลมราชภัฏสัมพันธ์นี้ ไม่ได้ก่อตั้งขึ้นเพื่อการแสดงดนตรีเพียงอย่างเดียวเท่านั้น แต่ยังเป็นพื้นที่ที่ช่วยส่งเสริมศักยภาพทางวิชาการและการปฏิบัติของนักศึกษาดนตรีจากสถาบันต่าง ๆ ที่มีที่มาแตกต่างกันได้เข้ามาสัมผัสประสบการณ์การฝึกซ้อมและการแสดงดนตรีร่วมกัน ทำให้ได้แลกเปลี่ยนประสบการณ์เทคนิคการบรรเลง และองค์ความรู้ระหว่างกัน ซึ่งจะช่วยยกระดับมาตรฐานการศึกษาดนตรีของเครือข่ายราชภัฏให้สูงขึ้น การรวมตัวกันครั้งนี้ยังเป็นต้นแบบของการบูรณาการและการทำงานร่วมกันระหว่าง

วงดุริยางค์เครื่องลมราชภัฏสัมพันธ์

อาจารย์ภูษิต สุวรรณมณี

อาจารย์วรพงษ์ พิมพ์เสน

ผศ. ดร.สุชนิษฐ์ สะสมสิน

อาจารย์พนมกร เตชะเกลิงผล

ผศ.อดิวัชร พนาพงศ์ไพศาล

อาจารย์จิตร กาวี

วาทกรรมในการแสดงดนตรีของวงดุริยางค์เครื่องลมราชภัฏสัมพันธ์ ครั้งที่ ๒

สถาบันอุดมศึกษา ซึ่งมีส่วนช่วยสร้างเครือข่ายบุคลากรทางดนตรีที่เข้มแข็งในอนาคต

งานดนตรีจากบุคลากรเครือข่ายภัฏ

หนึ่งในความโดดเด่นที่น่าจับตามองของวงดุริยางค์เครื่องลมราชภัฏสัมพันธ์ นั่นคือการหยิบนำบทประพันธ์เพลงสำหรับวงดุริยางค์เครื่องลมที่สร้างสรรค์โดยคณาจารย์ในเครือมหาวิทยาลัยราชภัฏเอง ผลงานเพลงต่าง ๆ ที่ถูกคัดเลือกมานำเสนอในการแสดงทั้ง ๒ ครั้งของวงดุริยางค์เครื่องลมราชภัฏสัมพันธ์ ล้วนแล้วแต่เป็นผลงานเพลงที่มีคุณภาพไม่ด้อยไปกว่าบทเพลงที่ประพันธ์โดยนักประพันธ์ชาวต่างประเทศ

ในการนี้จะขอกล่าวถึงผลงานเพลงที่รังสรรค์ขึ้นโดยคณาจารย์มหาวิทยาลัยราชภัฏและได้นำมาบรรเลงในครั้งนี้ ซึ่งเป็นขวบปีที่ ๒ ของวงดุริยางค์เครื่องลมราชภัฏสัมพันธ์ จำนวน ๕ บทเพลง ได้แก่ บทเพลงที่ ๑ Isan Fanfare สำหรับวง Trumpet Quintet หรือวงทรัมเป็ต ๕ ชิ้น ประพันธ์โดยอาจารย์ ดร.อัศวร เชื้อมกลาง อาจารย์ประจำสาขาวิชาดนตรี คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม บทเพลงดังกล่าวมีแนวคิดการประพันธ์และแรงบันดาลใจมาจากการบรรเลงแคน เครื่องดนตรีที่เป็นที่นิยมในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

ของประเทศไทย โดยได้ผนวกนำแนวคิดของการเกริ่นเสียงแคนมาผนวกรวมกับแนวคิดการประโคมแตรของดนตรีตะวันตก การเกริ่นเสียงแคนที่ผู้ประพันธ์ได้อ้างอิงถึง นำมาจากการเกริ่นที่เรียกว่า การขึ้นส้อยแคน ถือเป็นแนวคิดหลักของบทประพันธ์ชิ้นนี้ เมื่อนำมาประยุกต์กับแนวคิดทางตะวันตกจึงมีการหยิบนำแนวคิดการประโคมแตรที่เรียกว่า ฟันฟาร์ (Fanfare) มาผนวกรวมกัน

บทเพลงที่ ๒ The Legend of “Saket Nakhon” สำหรับวงดุริยางค์เครื่องลม ประพันธ์โดย อาจารย์พนมกร เตชะเกลิงผล อาจารย์หลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต สาขาวิชา

ดนตรีศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี ผลงานดังกล่าวเป็นส่วนหนึ่งของงานวิจัยสร้างสรรค์ของการศึกษาหลักสูตรดุริยางคศาสตรมหาบัณฑิตของผู้ประพันธ์ บทเพลงดังกล่าวได้รับแรงบันดาลใจจากเมืองสาเกตนคร ซึ่งมีที่ตั้งอยู่บริเวณภาคตะวันออกเฉียงเหนือของประเทศไทยสาเกตนคร เป็นชื่อที่ปรากฏอยู่ใน

ประวัติตำนานพระอุรังคธาตุ ซึ่งมีความสำคัญและมีความเจริญรุ่งเรืองเป็นอย่างมาก ถือเป็นอารยธรรมเก่าแก่ของภาคตะวันออกเฉียงเหนือที่มีประวัติศาสตร์ยาวนาน โดยที่ตั้งปัจจุบันคือจังหวัดร้อยเอ็ด บทเพลง The Legend of “Saket Nakhon” นี้ ผู้ประพันธ์ได้เรียบเรียงประวัติศาสตร์ของเมืองสาเกตนครมาเป็นเรื่องราว

สำหรับบทประพันธ์ โดยใช้วัดดุติบสำคัญคือบทเพลงพื้นบ้านอีสาน มีการแบ่งบทเพลงเป็น ๔ กระบวน ได้แก่ กระบวนที่ ๑ พุทธพยากรณ์ กระบวนที่ ๒ รุ่งเรือง กระบวนที่ ๓ ล่มสลาย และกระบวนที่ ๔ พันคืน อีกหนึ่งจุดประสงค์สำคัญของการประพันธ์บทเพลงดังกล่าว คือ เพื่อยกระดับบทเพลงพื้นบ้านอีสาน

Isan Fanfare in g minor (Trumpet Quintet)

Isan Traditional (Khean)
Akarawat Chaumklang

$\text{♩} = 89$

Trumpet in B♭ 1st *ff*

Trumpet in B♭ 2nd *ff*

Trumpet in B♭ 3rd *ff*

Trumpet in B♭ 4th *ff*

Trumpet in B♭ 5th *ff*

SYMPHONIC POEM IN WIND BAND
FROM ISAN FOLK SONG IN THE STORY OF THE LEGEND OF "SAKET NAKHON"

Premcharee Tachakongphong © 1997

Piccorno

Flute 1

Flute 2

Oboe 1

Oboe 2

Bassoon 1

Bassoon 2

Clarinet in B♭ 1

Clarinet in B♭ 2

ตัวอย่างบทประพันธ์จากคณาจารย์มหาวิทยาลัยศรีนครราชสีมาที่นำออกแสดงโดยวงดุริยางค์เครื่องลมราชภัฏสกลนคร

Full Score

RABUM CHAKANGRAW SUITE

FOR WIND BAND

Established from
Arranged by Pichet Prasitthaporn
Copyrighted by
Thammasakorn Pichetthaporn Khairat

Andante: Marcato
♩ = 60

Piccolo
Flute
Oboe
Clarinet in Bb 1
Clarinet in Bb 2,3
Alto Saxophone 1
Alto Saxophone 2
Tenor Saxophone 1
Tenor Saxophone 2

The Sunrise in Mountain of North

Composed for Chiang Mai Community Youth
by Chiratt Siam

Adiwach Panapongratana (b. 1989)

Adagio: ♩ = 66

Piccolo
Flute
Oboe
Clarinet in Bb 1
Clarinet in Bb 2,3
Clarinet in Bb 3,4
Bassoon
Con. Bb. Cl.

Singora

(เมืองสงขลา)

Pusit Suwanmanee

♩ = 65

Flute
Oboe
Clarinet in Bb 1
Clarinet in Bb 2,3
Alto Saxophone 1,2
Tenor Saxophone
Baritone Saxophone
Bassoon

ตัวอย่างบทประพันธ์จากคณาจารย์มหาวิทยาลัยเครือข่ายที่นำออกแสดงโดยวงดุริยางค์
เครื่องลมราชภัฏสัมพันธ์

ให้เข้าถึงได้ในผู้คนหมู่มาก นอกจากนั้นยังเป็นการประยุกต์สร้างสรรค์ให้บทเพลงพื้นบ้านอีสานสามารถนำออกบรรเลงได้ในระดับชาติและนานาชาติ ผ่านรูปแบบการบรรเลงของวงดุริยางค์เครื่องลม

บทเพลงที่ ๓ บทเพลงชุดระบำชา กังราว Rabum Chakangraw Suite สำหรับวงดุริยางค์เครื่องลม ประพันธ์โดย อาจารย์ประพันธ์ ประสิทธิ์พันธ์ อาจารย์ประจำหลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาดนตรีศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร บทเพลงดังกล่าวเดิมทีคือบทเพลงประกอบการแสดงระบำชากังราว ประพันธ์โดย ดร.ศิริชัยชาญ พักจำรูญ (ศิลปินแห่งชาติ) บรรเลงโดยวงมโหรีโบราณ ก่อนที่ต่อมาอาจารย์ประพันธ์ ประสิทธิ์พันธ์ ได้นำท่วงทำนองมาประพันธ์และเรียบเรียงเสียงประสานขึ้นใหม่สำหรับวงดุริยางค์เครื่องลม มีการทดแทนเสียงและประยุกต์สร้างสรรค์เสียงของวงดุริยางค์เครื่องลมเพื่อทดแทนเสียงของวงมโหรีโบราณ ถือเป็นการประยุกต์บทเพลงพื้นบ้านให้มีความน่าสนใจผ่านการใช้วงดุริยางค์เครื่องลมเป็นสื่อกลาง

บทเพลงที่ ๔ The Sunrise in Mountain of North สำหรับวงดุริยางค์เครื่องลม ประพันธ์โดย ผศ.อดิวัชร พนาพงศ์ไพศาล อาจารย์ประจำคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย อาจารย์ประจำโปรแกรมวิชาศิลปกรรมศาสตร์ (สาขาดุริยางค์ศิลป์) บทเพลงดังกล่าวถือว่าเป็นบทประพันธ์ที่ได้รับแรงบันดาลใจจากภาพจินตนาการของผู้ประพันธ์เอง ตัวบทเพลงแสดงให้เห็นภาพของพระอาทิตย์ที่ขึ้นจากมุมมองบนพระบรมธาตุเจดีย์ศรีนครินทราสถิตมหาสันติ

คีรี อันเป็นพระบรมธาตุสำคัญแห่งหนึ่ง ที่อยู่บนดอยแม่สลอง ตำบลแม่สลองนอก อำเภอแม่ฟ้าหลวง จังหวัดเชียงราย ในบทเพลงดังกล่าว ผู้ประพันธ์ได้ให้คำอธิบายว่า บทประพันธ์นี้สะท้อนให้เห็นถึงภาพความงามของพระอาทิตย์ขึ้น ฉายแสงตัดกับทะเลหมอกอันสวยงาม แสดงให้เห็นถึงแสงธรรมชาติหลากหลายสีสัน การจางหายไปของหมอกจะยังคงไว้เพียงความอบอุ่นและแสงอันเรืองรองสว่างไสวของพระอาทิตย์ให้ผู้คนได้เชยชม ทั้งนี้บทประพันธ์ดังกล่าวยังได้มีการสอดแทรกทำนองที่ได้รับแรงบันดาลใจจากบทเพลงพื้นบ้านล้านนาหลากหลายทำนอง เพื่อส่งเสริมและสร้างบรรยากาศอันเป็นสัญลักษณ์แทนความเป็นล้านนาได้เป็นอย่างดี

บทเพลงที่ ๕ Singora สำหรับวงดุริยางค์เครื่องลม ประพันธ์โดย อาจารย์ภูษิต สุวรรณมณี อาจารย์ประจำหลักสูตรดุริยางค์ศิลป์ตะวันตก คณะศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา บทเพลงดังกล่าวถือเป็นหนึ่งในบทประพันธ์จากผลงานวิจัยเชิงสร้างสรรค์ คือ ดุริยวรรณกรรมพหุวัฒนธรรม: ชิงกอร่า อันได้รับแรงบันดาลใจจากการบรรยายเรื่องราวของเมืองสงขลา อันมีบทบาทเป็นเมืองท่าสำคัญของภาคใต้ประเทศไทย โดยพื้นที่ดังกล่าวถือว่ามีความสำคัญทั้งในด้านการค้าและการเดินทางตั้งแต่สมัยโบราณ ปรากฏหลักฐานสำคัญทางโบราณคดีต่าง ๆ อันแสดงให้เห็นว่าพื้นที่ดังกล่าวมีผู้คนอาศัยอยู่มาตั้งแต่ยุคก่อนประวัติศาสตร์ ทั้งยังคงเคยเป็นส่วนหนึ่งของอาณาจักรศรีวิชัย อันเป็นอาณาจักรทางทะเลที่มีการค้าขายกับประเทศจีน ประเทศอินเดีย รวมไปถึงพื้นที่อื่น ๆ ใน

เอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ตั้งแต่สมัยกรุงศรีอยุธยาเป็นราชธานี นอกจากนั้นผู้ประพันธ์ยังได้ระบุว่าเมืองสงขลา ยังถูกจัดให้เป็นเมืองหน้าด่านสำคัญเพื่อป้องกันการรุกรานและควบคุมการค้าทางทะเล เมื่อเข้าสู่ยุคสมัยของกรุงรัตนโกสินทร์ เมืองสงขลา ยังคงมีการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง กลายมาเป็นศูนย์กลางการค้าและการคมนาคม มีชุมชนชาวจีนเข้ามาตั้งรกรากและสร้างวัฒนธรรมร่วมสมัยทั้งหมดนี้จึงเป็นที่มาของบทเพลงที่กล่าวถึงความเป็นพหุวัฒนธรรมในพื้นที่ได้เป็นอย่างดี

การนำเสนอผลงานบทประพันธ์ดนตรีสำหรับวงดุริยางค์เครื่องลม โดยคณาจารย์จากมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิฑูริย์ ในงานแสดงของวงดุริยางค์เครื่องลมราชภัฏสกลนครนี้ ได้สะท้อนให้เห็นถึงความสามารถทางวิชาการและการสร้างสรรค์ที่โดดเด่นของบุคลากรในเครือข่าย บทเพลงทั้ง ๕ ชิ้นที่ถูกคัดเลือกมาบรรเลงเป็นเครื่องยืนยันถึงการประยุกต์ใช้แนวคิดทางดนตรีสากลเพื่อผสมผสานกับรากฐานทางวัฒนธรรมไทยพื้นถิ่นอย่างมีศิลปะ ผลงานดังกล่าวทั้งหมดนี้ยังเป็นเครื่องยืนยันถึงความแข็งแกร่งของอัตลักษณ์ทางความคิดในท้องถิ่นพื้นที่ต่าง ๆ ที่มีเอกลักษณ์โดดเด่น อันจะสามารถนำเสนอต่อสาธารณชนให้เกิดความรู้ความเข้าใจในพื้นที่ผ่านรสนทางสุนทรียทางดนตรีดังกล่าวที่ได้ถูกสร้างสรรค์ขึ้น

ความท้าทายและแนวทางในอนาคต

แม้ว่าผลงานการแสดงของวงดุริยางค์เครื่องลมราชภัฏสกลนครจะนับได้ว่าเป็นความสำเร็จของการรวมตัวกันและเป็นเครื่องยืนยันถึงศักยภาพและเครือข่ายที่เข้มแข็งของ

วงดุริยางค์เครื่องลมราชภัฏสัมพันธ์

มหาวิทยาลัยเครือข่ายราชภัฏ แต่กระนั้น หากมองไปยังอนาคตก็จะมีพบว่ามี ความท้าทายอีกหลายประการที่หาก ต้องการจะยกระดับทั้งในแง่คุณภาพ และความแข็งแกร่งของเครือข่ายวง ดุริยางค์เครื่องลมราชภัฏสัมพันธ์ สิ่งที่ต้องเผชิญคือการรักษาความ ต่อเนื่องและการขยายเครือข่ายที่ ครอบคลุมมหาวิทยาลัยราชภัฏให้ ครบทุกแห่ง เพื่อให้เกิดการแลกเปลี่ยนทางดนตรีที่สมบูรณ์แบบ และครอบคลุมทุกภูมิภาค จำเป็น ต้องอาศัยการบริหารจัดการและ งบประมาณที่มั่นคง ผนวกกับความ ร่วมมือที่จำเป็นต้องสร้างความเข้าใจ และเจตนาธรรมไปในทิศทางเดียวกัน ถึงความต้องการที่จะพัฒนาการ วงดุริยางค์เครื่องลมและวิสัยทัศน์ ที่จะสามารถยกระดับร่วมกันขึ้นได้

ความท้าทายที่สำคัญยิ่งประการ ที่สอง คือการยกระดับคุณภาพการ

บรรเลงและการประพันธ์อย่างต่อเนื่อง จากที่วงดุริยางค์เครื่องลมราชภัฏ สัมพันธ์ได้รวมตัวฝึกซ้อมและออก แสดงต่อสาธารณชน การที่ทางวง ได้นำเสนอผลงานของคณาจารย์ใน เครือข่าย ถือได้ว่าเป็นเรื่องที่น่าชื่นชม อย่างยิ่ง แต่การปฏิบัติดังกล่าวก็ควร มีการส่งเสริมและพัฒนาผลงานใหม่ ๆ ให้มีความหลากหลายและก้าวล้ำ มากยิ่งขึ้นต่อไปในอนาคต ควรมีการ สนับสนุนให้คณาจารย์ผู้สร้างสรรค์ งานดนตรีมีช่องทางที่จะเข้าถึงโอกาส ทั้งในการสร้างสรรค์และนำเสนอผล งานให้กว้างขวางมากยิ่งขึ้น การส่งเสริมดังกล่าวจะทำให้ผลงานดุริยางค์ วรรณกรรมสำหรับวงดุริยางค์เครื่อง ลมหรืออาจจะต่อยอดสืบเนื่องไปยัง นวัตกรรมทางดนตรีของคณาจารย์ จากมหาวิทยาลัยเครือข่ายราชภัฏสามารถ แข่งขันในเวทีระดับชาติและนานาชาติ ได้อย่างเต็มภาคภูมิ

สุดท้ายนี้ วงดุริยางค์เครื่องลม ราชภัฏสัมพันธ์ สามารถยกเป็นกรณี ทางการศึกษาในการจัดตั้งวงดนตรี ของสถานศึกษาอีกกรณีหนึ่ง ที่จะ ช่วยสะท้อนจุดแข็งและจุดอ่อนของ การรวมเครือข่ายของมหาวิทยาลัย เครือราชภัฏทั่วประเทศไทย ซึ่งถือว่าเป็นมหาวิทยาลัยเพื่อการพัฒนา ท้องถิ่น มีประจำอยู่ทั่วทุกภูมิภาค ของประเทศไทย การศึกษาจุดแข็ง และจุดอ่อนและนำองค์ความรู้ดัง กล่าวมาพัฒนาวงการดนตรีของ ประเทศไทย เชื่อว่าจะสร้างความ ยั่งยืนให้แก่วงการศึกษาดนตรีของ ชาติในอนาคตได้อย่างแท้จริง

สรุป

ในรอบปีที่ ๒ วงดุริยางค์เครื่อง ลมราชภัฏสัมพันธ์ได้พิสูจน์ให้เห็น ถึงศักยภาพและพลังของเครือข่าย สถาบันอุดมศึกษาเพื่อการพัฒนา

ท้องถิ่น ความสำเร็จนี้ไม่ได้เป็นเพียง ความสำเร็จทางดนตรีเท่านั้น แต่ยังเป็นความสำเร็จเชิงกลยุทธ์ที่สามารถเชื่อมโยงนักดนตรีและคณาจารย์จากทั่วประเทศให้มารวมกันเป็นหนึ่งเดียวภายใต้วิสัยทัศน์ร่วมกัน การที่สถาบันหลักอย่างมหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา ซึ่งถือว่าเป็นสถาบันที่มีประวัติศาสตร์ยาวนานในฐานะของผู้บุกเบิกหนึ่งในการสร้างและผลิตบุคลากรทางดนตรีเพื่อพัฒนาวงการศึกษาดนตรีในประเทศไทย เป็นผู้ริเริ่มและเป็น

ศูนย์กลางของโครงการนี้ ได้สร้างแรงกระเพื่อมที่สำคัญซึ่งกระตุ้นให้สถาบันในเครือข่ายต้องยกระดับมาตรฐานของตนเองเพื่อเข้าร่วมในโครงการ การรวมตัวกันนี้จึงไม่ได้เป็นเพียงกิจกรรมเพื่อการแสดง แต่เป็นกระบวนการในการยกระดับคุณภาพบุคลากรและมาตรฐานการศึกษาดนตรีของเครือข่ายไปพร้อมกันอย่างเป็นระบบ

จากข้อเสนอแนะ หากนำไปสู่การปฏิบัติได้อย่างต่อเนื่อง เชื่อว่า จะเป็นปัจจัยหนึ่งที่จะสามารถยก

ระดับจาก “การรวมตัวเฉพาะกิจ” ไปสู่ “วงดนตรีชุมชนตัวอย่าง” ที่มีบทบาทสำคัญในการผลักดันวงการดนตรีในประเทศไทยและเป็นแกนกลางในการสร้างบุคลากรดนตรีที่เปี่ยมด้วยคุณภาพและจิตสำนึกในการพัฒนาท้องถิ่นต่อไปในอนาคต

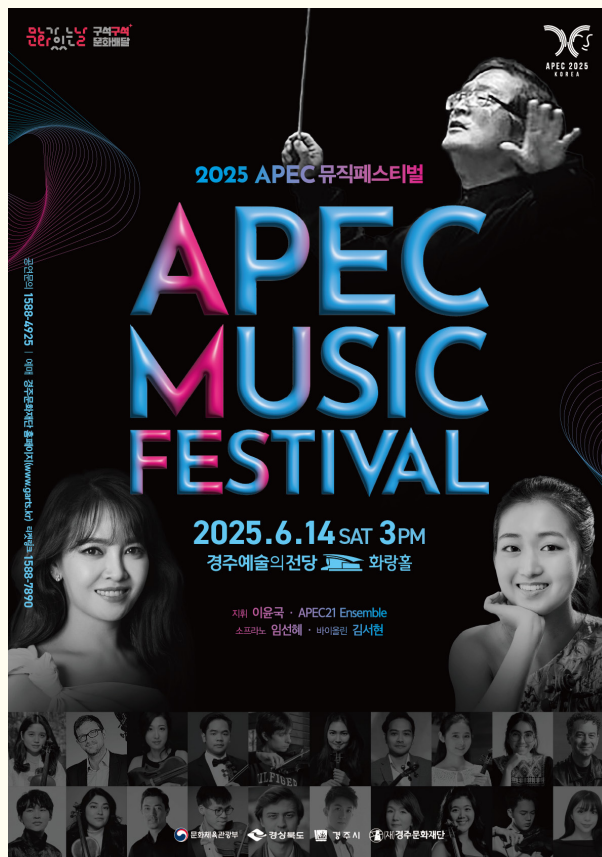
เอกสารอ้างอิง

- คณาจารย์มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒราชภัฏ. (๒๕๖๘). *สู่จิตนาการแสดงดนตรี วงดุริยางค์เครื่องลมราชภัฏสัมพันธ์ Rajabhat Winds* วันที่ ๑๖ สิงหาคม ๒๕๖๘ ณ หอประชุมใหญ่ ศูนย์วัฒนธรรมแห่งประเทศไทย. กรุงเทพฯ.
- อดิวัชร พนางพาศิไพศาล, ภูษิต สุวรรณมณี, วรพงษ์ พิมพ์เสน, และ อภิวัฒน์ สุริยศ. (๒๐๒๕). *วิธีการสร้างเสียงการบรรเลงของวงดุริยางค์เครื่องลมราชภัฏสัมพันธ์. Pulse: Journal for Music and Interdisciplinary Practices*, ๑๔๖-๑๕๗.
- อนรรฆ จรรย์ยานนท์. (๒๕๖๔). *ประวัติศาสตร์การผลิตครูดนตรีในประเทศไทย. ๕๐ ปี ดนตรีบ้านสมเด็จเจ้า*, ๑๗๙-๑๘๔.

“ค้ำคาวกีนกล้วย”

บนเวที APEC International Music Festival 2025

เรื่อง:
วิศน์ วงศ์วิรุฬห์ (Visanee Vongvirulh)
อาจารย์ประจำสาขาวิชาเครื่องสายสากลและดนตรีเชมเบอร์
วิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหิดล

ย้อนหลังไปเมื่อ ๓ ปีที่แล้ว ในปี พ.ศ. ๒๕๖๕ ประเทศไทยได้รับเกียรติเป็นเจ้าภาพจัดการประชุมสุดยอดผู้นำ APEC (Asia-Pacific Economic Cooperation) ผู้เขียนได้รับเกียรติร่วมแสดงในงาน APEC Meeting Gala Dinner ณ โรงแรมแชงกรี-ลา กรุงเทพฯ เมื่อ

วันที่ ๑๔ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๖๕ ในฐานะตัวแทนนักดนตรีจากวง Thailand Philharmonic Orchestra ในตำแหน่ง concertmaster ภายใต้การนำของอาจารย์ ดร.ธนพล เศตะพราหมณ์ ผู้ช่วยผู้อำนวยการวง Thailand Philharmonic Orchestra หัวหน้าสาขาวิชาการ

อำนวยการเพลง และประธานหลักสูตรดุริยางคศาสตรบัณฑิต งานเลี้ยงรับรองผู้นำดังกล่าวจัดขึ้นอย่างสมเกียรติ โดยมี นายอาคม เติมพิทยาไพสิฐ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง เป็นประธานในพิธี พร้อมด้วยแขกผู้มีเกียรติจากนานาประเทศ การแสดงดนตรีคีตสดรแต่บทเพลง

นักดนตรีก่อนการแสดง

Sunhae Im (Soprano)

Seohyun Kim (Violin)

APEC 21 Ensemble

ที่ไพเราะ และยังสามารถผสมผสานความงดงามของดนตรีสากล (คลาสสิก) เข้ากับดนตรีไทย ด้วยการบรรเลงเครื่องดนตรีตะวันตกร่วมกับเครื่องดนตรีไทย-จะเข้ โดยอาจารย์รจนา อุดมจรรยา จากสาขาวิชาดนตรีไทยและดนตรีตะวันตก วิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหิดล เพื่อเป็นการเผยแพร่วัฒนธรรมไทยสู่นานาชาติ

ในปี พ.ศ. ๒๕๖๘ การประชุม APEC จัดขึ้นอีกครั้ง ณ เมืองคยองจู (Gyeongju) สาธารณรัฐเกาหลี โดยใน

ปีนี้เกาหลีใต้ได้รับเกียรติเป็นเจ้าภาพในการจัดประชุม ผู้เขียนได้รับเกียรติเป็นตัวแทนประเทศไทยเข้าร่วมแสดงดนตรีในงานเทศกาลดนตรีนานาชาติ APEC International Music Festival 2025 ในฐานะสมาชิก APEC Ensemble ซึ่งประกอบด้วยนักดนตรีแต่ละชาติที่กำลังศึกษาในมหาวิทยาลัยชั้นนำของโลกและนักดนตรีมืออาชีพจากหลายประเทศ โดยร่วมแสดงกับ Seohyun Kim นักไวโอลิน และ Sunhae Im นักร้องโซปราโน ภายใต้การอำนวยการเพลง

ของ Maestro Yoon Kuk Lee การจัดงานครั้งนี้ประสานงานโดย SBU & Partners ซึ่งเป็นบริษัทจัดการด้านดนตรีคลาสสิกและศิลปะ ทั้งในยุโรปและเอเชีย โดยมีประสบการณ์ทำงานร่วมกับศิลปินระดับโลกมาแล้วมากมาย อาทิ Maxim Vengerov, Leila Josefowicz, Andrés Orozco-Estrada, Myung-Whun Chung, Sumi Jo และ Andreas Ottensamer เป็นต้น

ผู้เขียนเป็นศิษย์เก่า Mozarteum University Salzburg สาธารณรัฐ

“Yellow Rosses of Texas” จากประเทศสหรัฐอเมริกา

“El Condor Pasa” จากประเทศเปรู

“O Arise, All You Sons” จากประเทศปาปัวนิวกินี

“Adai-adai” จากประเทศบรูไน

“El Jarabe Tapatio” จากประเทศเม็กซิโก

“ค้างคาวกินกล้วย” จากประเทศไทย

“Sakura Sakura” จากประเทศญี่ปุ่น

“Parung-Parong Bukid” จากประเทศฟิลิปปินส์

“Si Patokaan” จากประเทศอินโดนีเซีย

“Jasmine Flower” จากประเทศจีน

“Kalinka” จากประเทศรัสเซีย

“Trong com” จากประเทศเวียดนาม

ออสเตเรีย ขณะศึกษาได้มีโอกาสร่วมแสดงคอนเสิร์ตทั้งในรูปแบบออร์เคสตราและโอเปร่า รวมถึงการบรรเลงในวงของนักศึกษาสาขา Conducting หลายครั้ง โดยมี Prof. Yoon Kuk Lee เป็นอาจารย์ผู้ดูแลและสอนวิชาการอ่านวอยเพลงให้นักศึกษา ทำให้ผู้เขียนได้รู้จักและมีโอกาสทำงานร่วมกัน หลังจากสำเร็จการศึกษาและย้ายกลับประเทศไทย เมื่อช่วงต้นเดือนกุมภาพันธ์ Prof. Lee ได้ติดต่อเชิญผู้เขียนให้เข้าร่วมแสดงกับนักดนตรีจาก ๑๑ ประเทศในงาน APEC International Music Festival 2025 โดยมีโปรแกรมคอนเสิร์ตเป็นการบรรเลงเมดเลย์บทเพลงจากแต่ละชาติ และเปิดโอกาสให้นักดนตรีเป็นผู้เลือกเพลงที่คิดว่าเหมาะสมเพื่อเรียบเรียงใหม่สำหรับการแสดงในงานนี้โดยเฉพาะ โดยเพลงจากประเทศไทย ผู้เขียนได้เลือก “ค้างคาวกินกล้วย” เนื่องจากเป็นเพลงไทยเดิมที่มีท่วงทำนองสนุกสนาน คันท่อนไทย และติดหูชาวต่างชาติ อีกทั้งผู้เขียนเคยเรียบเรียงใหม่และแสดงร่วมกับนักกีตาร์ชาวไทย ชินวัฒน์ เต็มคำขวัญ ในการบรรเลงดนตรีเฉลิมฉลองวันชาติไทย ๕ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๖๓ ณ ทำเนียบเอกอัครราชทูตไทย ณ กรุงเวียนนา มาก่อนแล้ว ซึ่งได้รับการตอบรับเป็นอย่างดีทั้งจากชาวไทยและชาวต่างชาติ โดยการแสดงที่เกาหลีใต้ในครั้งนี้ Prof. Lee จะเป็นผู้เรียบเรียงเสียงประสานให้ใหม่เพื่อบรรเลงร่วมกับวงออร์เคสตรา

คอนเสิร์ต APEC International Music Festival 2025 ได้จัดแสดงไปแล้วเมื่อวันที่ ๑๔ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๖๘ ที่ผ่านมา ณ Gyeongju Arts Center นอกจากเพื่อเป็นการประชาสัมพันธ์ที่เกาหลีใต้ได้รับเกียรติ

ให้เป็นเจ้าภาพจัดการประชุมสุดยอดผู้นำเขตเศรษฐกิจเอเชีย-แปซิฟิก (APEC) ประจำปี ค.ศ. ๒๐๒๕ แล้ว ยังเป็นการส่งเสริมสนับสนุนให้เมืองคยองจู-สถานที่จัดการประชุมซึ่งเป็นเมืองแห่งประวัติศาสตร์และวัฒนธรรมอันยิ่งใหญ่ของเกาหลีใต้เป็นที่รู้จักมากขึ้นด้วย ประชาชนทั้งชาวเกาหลีและนักท่องเที่ยวต่างให้ความสนใจกับการจัด Music Festival ในครั้งนี้ ซึ่งมีการแสดงที่หลากหลาย เริ่มจาก Overture “La Folia” in d minor สำหรับวงเครื่องสาย และผลงานบางท่อนจาก The Four Seasons ประพันธ์โดย Antonio Vivaldi ซึ่งมีนักไวโอลินเดี่ยวของแต่ละฤดู ได้แก่ Zi Yang Low, Clarissa Tamara, Eun Che Kim และ Gabriel Lee ต่อด้วย Aria จากโอเปร่า Orlando “Lascia ch’io pianga” ประพันธ์โดย George Frideric Handel ร้องโดย Sunhae Im นักร้องโซปราโนชาวเกาหลี ที่มีผลงานเดี่ยวและโอเปร่าในระดับนานาชาติ ผู้ได้รับคำยกย่องจาก The New York Times และ Frankfurter Allgemeine Zeitung เธอมีผลงานร่วมกับวาทยกรและวงดนตรีระดับโลก แสดงบนเวทีสำคัญอย่าง Carnegie Hall และ Elbphilharmonie Hamburg พร้อมบันทึกเสียงกว่า ๓๐ อัลบั้ม และได้รับรางวัล Ely Ameling Prize อีกด้วย ตามด้วยบทเพลง Zigeunerweisen ของ Pablo de Sarasate สำหรับไวโอลินและวงออร์เคสตรา โดยมี Seohyun Kim นักไวโอลินชาวเกาหลี ผู้ได้รับรางวัลการประกวดระดับนานาชาติ ควารังวิลชนะเลิศ Tibor Varga International Competition 2023 ในวัย ๑๔ ปี รวมถึงรางวัลจาก Ysaye, Leonid

Kogan และ Cooper International Competition เธอเคยแสดงกับวงออร์เคสตราชั้นนำทั้งในยุโรป สหรัฐอเมริกา เกาหลี และมีกำหนดทัวร์กับ WDR Sinfonieorchester ในปี ค.ศ. ๒๐๒๖

ในช่วงพักครึ่งการแสดง นักดนตรีแต่ละประเทศได้เปลี่ยนเครื่องแต่งกายเป็นชุดประจำชาติ เพื่อแสดงบทเพลงของแต่ละประเทศในรูปแบบเพลงเมดเลย์ (Medley) ที่เป็นการนำเอาท่อนเพลงหลาย ๆ เพลงมารวมกันเป็นเพลงเดียว โดยมีการเรียงร้อยต่อกันให้มีความต่อเนื่อง ซึ่งเป็นการแสดงที่สะท้อนให้เห็นถึงศิลปะและวัฒนธรรมดนตรีของแต่ละชาติ เริ่มจากเพลงจากประเทศรอบมหาสมุทรแปซิฟิก (Pacific Lim) เช่น สหรัฐอเมริกา (Yellow Roses of Texas) เปรู (El Condor Pasa) แคนาดา (Log Drivers’ Walz) ออสเตรเลีย (from Waltzing Matilda) บรูไน (Adai-adai) ปาปัวนิวกินี (O Arise, All You Sons) ชิลี (Gracias al la vida) นิวซีแลนด์ (Pokarekara Ana) และเม็กซิโก (El Jarabe Tapatio) ซึ่งเรียบเรียงโดย Maestro Yoon Kuk Lee ตามด้วยเพลงพื้นบ้านเกาหลี “Dreaming with Arirang / Ggumsokae-arirang” ร้องโดย Sunhae Im และ Philip Jundt (ฟลูต) จากนั้นเป็นการแสดง Aria “Il Bacio” ของ Luigi Arditi สำหรับโซปราโน ไวโอลิน และออร์เคสตรา ก่อนจะปิดท้ายด้วยเมดเลย์จาก ๑๐ ประเทศเอเชีย ซึ่งประกอบไปด้วยบทเพลงจากประเทศไทย (ค้างคาวกินกล้วย) ญี่ปุ่น (Sakura Sakura) ฟิลิปปินส์ (Parung-Parong Bukid) ไต้หวัน (Spring Wind) อินโดนีเซีย (Si Patokaan) จีน (Jasmine

นักดนตรีและทีมงานหลังจบคอนเสิร์ต

Flower) ซ็องกง (Under the Rock) สิงคโปร์ (Bunga Sayang) รัสเซีย (Kalinka) มาเลเซีย (Tanah Pusa) และเวียดนาม (Trong com) โดยการแสดงนี้ ตัวแทนจากแต่ละประเทศได้สร้างความตื่นตาตื่นใจให้แก่ผู้ชมด้วยการบรรเลงจากจุดต่าง ๆ ทั้งจากที่นั่งคนดู เดินออกมาแสดงเดี่ยวหน้าวง เดินลงไปเล่นกับคนดู และนอกจากการบรรเลงดนตรีแล้ว ยังมีการแสดงนาฏศิลป์ เพลงพื้นบ้านของประเทศบรูไน รวมถึงการบรรเลงเพลงชาติปาปัวนิวกินี พร้อมกล่าวคำร้องภาษาอังกฤษ โดย

นักการทูต Morea Onno ซึ่งล้วนสร้างสีสันและความประทับใจให้แก่ผู้ชมเป็นอย่างมาก

การประชุม APEC ถือเป็นเวทีสำคัญในการส่งเสริมความร่วมมือทางเศรษฐกิจ การค้า การลงทุนและการพัฒนาที่ยั่งยืนระหว่างสมาชิกทั้ง ๒๑ เขตเศรษฐกิจในภูมิภาคเอเชียและแปซิฟิก ซึ่งการประชุมจะยังดำเนินต่อไปจนถึงปลายเดือนตุลาคม-ต้นเดือนพฤศจิกายน คอนเสิร์ต APEC International Music Festival 2025 ครั้งนี้ จึงไม่เพียงเป็นเวทีการแสดงดนตรีเท่านั้น แต่ยังสะท้อนถึง

ความร่วมมือระหว่างประเทศ การแลกเปลี่ยนวัฒนธรรม และความหลากหลายทางดนตรี ผู้เขียนรู้สึกเป็นเกียรติและประทับใจอย่างยิ่งที่ได้เป็นตัวแทนประเทศไทยในการสร้างประสบการณ์ทางดนตรีระดับนานาชาติในงานการประชุม APEC ถึงสองครั้ง นับเป็นเกียรติยศที่สำคัญทั้งในฐานะนักดนตรีและในฐานะผู้แทนจากประเทศไทย ที่ได้ร่วมเผยแพร่ศิลปวัฒนธรรมดนตรีของชาติสู่สายตาผู้เข้าร่วมประชุมจากนานาประเทศ

อ้างอิง

https://www.garts.kr/index.do?menuId=00000121&menuLink=/user/sched/detl.do&schedId=SCHED_0000019355
<https://www.thesbuvienna.com/projects/apec-music-festival>

The College of
YAMP
Young Adult Music Program

**Mahidol
Music**
MAHIDOL UNIVERSITY

MACM Hall
Music Auditorium
College of Music, Mahidol University

INTO THE WOODS

BE CAREFUL WHAT YOU WISH

**MUSIC AND LYRICS BY STEPHEN SONDHEIM
BOOK BY JAMES LAPINE**

**ORIGINALLY DIRECTED ON BROADWAY
BY JAMES LAPINE
ORCHESTRATIONS JONATHAN TUNICK**

19 - 22 FEBRUARY 2026 - 7 P.M

MACM HALL, COLLEGE OF MUSIC MAHIDOL UNIVERSITY

TICKET 550 850 1200 1500

เสียงเพลงแห่งการต่อต้าน (๒) Ludwig van Beethoven ซิมโฟนีแห่งการปฏิวัติ

เรื่อง:
กฤตยา เชื้อมวราศาสตร์ (Krittaya Chuamwarasart)
นักข่าวอิสระ

คุณเคยคิดใหม่ว่า... การฉีกหน้าปกผลงานศิลปะที่ตัวเองใช้เวลาสร้างสรรค์หลายปี ต้องใช้ความโกรธแค่ไหน?

ปี ค.ศ. ๑๘๐๔ ในห้องทำงานแสนเงียบของ Ludwig van Beethoven (1770-1827) ที่กรุงเวียนนา เกิดเหตุการณ์ที่เปลี่ยนแปลงประวัติศาสตร์ดนตรีไปตลอดกาล

เขาเพิ่งได้รับข่าวว่า Napoleon Bonaparte คนที่เขาเคารพนับถือมาก ได้ประกาศตนเป็นจักรพรรดิแห่งฝรั่งเศส ความโกรธและผิดหวังทำให้เขาคว้าใบปกของ Symphony No. 3 ที่เขียนคำอุทิศว่า “Sinfonia Bonaparte” ขึ้นมา แล้วฉีกทิ้งอย่างแรง!

“บัดนี้เขาจะยกตนเหนือผู้อื่นและกลายเป็นทรราช!” เขาคำรามกรวยกับเพื่อน

ซิมโฟนีที่เขาแต่งเพื่อยกย่อง “วีรบุรุษแห่งการปลดปล่อย” ถูกเปลี่ยนชื่อเป็น “Eroica” หรือ “วีรบุรุษ” โดยไม่ระบุว่าเป็นใคร และนี่คือจุดเริ่มต้นของการใช้ดนตรีเป็นอาวุธต่อสู้อำนาจเก่าของ Beethoven ชายผู้ไม่ยอมก้มหัวให้ใคร

เด็กหนุ่มในยุคแห่งการปฏิวัติ

Beethoven เกิดที่เมืองบอนน์ ในปี ค.ศ. ๑๗๗๐ ช่วงที่ยุคแห่งแสงสว่างทางปัญญา (Enlightenment) กำลังเฟื่องฟูที่สุด บอนน์ไม่ใช่เพียงแค่เมืองเล็ก ๆ แต่เป็นเสมือนศูนย์กลางสำคัญของยุค พลเมืองของเมืองนั้นมีหลายคนที่เป็นผู้นำการเคลื่อนไหว ไม่ว่าจะเป็นนักวิชาการ นักวิทยาศาสตร์ รวมถึงนักปรัชญาคนสำคัญ วัฒนธรรมของเมืองส่งอิทธิพลต่อแนวคิดของยุค เรื่องปัญญาอย่างลึกซึ้ง และมีส่วนสำคัญต่อการหล่อหลอมยุโรปยุคใหม่

ในสภาพแวดล้อมเช่นนี้ที่ Beethoven เติบโตขึ้น รายล้อมไปด้วยแนวคิดเรื่องเหตุผล วิทยาศาสตร์ และความก้าวหน้าของมนุษยชาติ ตลอดช่วงชีวิตของเขา เขาได้เห็นการล่มสลายของจักรวรรดิโรมันอันศักดิ์สิทธิ์ การปฏิวัติฝรั่งเศส ความรุ่งเรืองและล่มสลายของ Napoleon การแยกตัวของอเมริกาจากอังกฤษ และการเกิดขึ้นของการปฏิวัติอุตสาหกรรม

Stephen Johnson นักเขียนของ BBC กล่าวว่า “ไม่มีนักประพันธ์เพลงคนใดตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลง

ทัศนคติและโครงสร้างทางสังคมครั้งใหญ่เหล่านี้ได้อย่างเฉียบแหลมเท่า Beethoven”

เขาไม่ใช่เพียงแค่ผู้มองดูเหตุการณ์ แต่เป็นผู้ที่ต้องการมีส่วนร่วมในการเปลี่ยนแปลง ในจดหมายถึงเพื่อนชื่อ Franz Wegeler ปี ค.ศ. ๑๘๐๐ เขาเขียนไว้ว่า

“เมื่อความรุ่งเรืองของปิตุภูมิดีขึ้นแล้ว ศิลปะของฉันท้องต้องมุ่งไปสู่การสร้างประโยชน์ให้แก่ผู้ยากไร้ ฉันทุ้สึกโชคดีเพียงใดที่สามารถมีส่วนร่วมในเป้าหมายนี้!”

การเปลี่ยนแปลงและวิวัฒนาการทางความคิด

เมื่อเราศึกษาทัศนคติทางการเมืองของ Beethoven เราอาจหาคำตอบที่ชัดเจนและเฉพาะเจาะจงไม่ได้ แต่สิ่งหนึ่งที่เรารู้ได้และเรียนรู้คือ เขาเติบโตขึ้น เปลี่ยนแปลง ขัดเกลา มุมมองที่มีต่อโลก และใช้ความรู้สึกที่เกิดขึ้นในการตีความโลก มากกว่าการยึดติดกับอุดมการณ์ทางการเมืองแบบใดแบบหนึ่ง

การเปลี่ยนแปลงนี้สะท้อนให้เห็นได้ชัดจากความสัมพันธ์ที่ซับซ้อนของเขากับชนชั้นสูง ในทางปฏิบัติ

ภาพพิมพ์หินสี “Beethoven อยุริมล้าธาร กำลังประพันธ์ Pastoral Symphony”: ไม่ปรากฏนามศิลปิน

Beethoven ต้องฟังพาชนชั้นสูงในฐานะผู้อุปถัมภ์เพื่อการดำรงชีวิต และที่น่าสนใจคือเขาไม่เคยปฏิเสธข่าวลือที่ว่าเขาอาจเป็นบุตรนอกสมรสของ King Friedrich Wilhelm II แห่งปรัสเซีย!

ความขัดแย้งในจิตใจ: ระหว่างอุดมคติกับความจริง

ความขัดแย้งนี้สะท้อนให้เห็นถึงบุคลิกที่ซับซ้อน เขาปรารถนาที่จะอยู่ร่วมกับชนชั้นสูง แต่ขณะเดียวกันก็ถูกพวกเขาเมื่อใจเอื้ออำนาจ คนตรีของ Beethoven มักสะท้อนถึงอุดมคติของยุคเรืองปัญญา เมื่อสื่อถึงการต่อสู้เพื่ออิสรภาพและชัยชนะของจิตวิญญาณมนุษย์เหนือความยากลำบาก

เขาเคยเขียนถึง Prince Karl Lichnowsky ผู้อุปถัมภ์คนหนึ่งว่า “เจ้าชาย สิ่งที่ท่านเป็นนั่น ท่านเกิดมาโดยบังเอิญ สิ่งที่คุณทำเป็นข้าพเจ้าเป็นของตัวข้าพเจ้าเอง มีเจ้าชายนับพันองค์ แต่มี Beethoven เพียงหนึ่งเดียวเท่านั้น!”

คำพูดนี้แสดงให้เห็นทัศนคติของการต่อต้านแนวคิดหลักของสังคม ในยุคที่คณาธรรมาดองกันหัวให้ขุนนาง เขากลับประกาศว่าคุณค่าของคนไม่ได้อยู่ที่ชาติกำเนิด แต่อยู่ที่ความสามารถ นี่คือผลผลิตของยุคเรืองปัญญาที่เชื่อในศักยภาพและคุณค่าของมนุษย์ทุกคน

Symphony No. 3 “Eroica” จากกรายกย่องสู่การท้าทาย

ความหลงใหล Napoleon ของ Beethoven ไม่ใช่เรื่องแปลก ในช่วงแรก เขาเป็นสัญลักษณ์ของความก้าวหน้า การยกเลิกระบบศักดินา และการส่งเสริมความเสมอภาค Napoleonic Code ที่เขาประกาศใช้ ได้ยกระดับระบบกฎหมายและนำเสนออุดมการณ์เสรีนิยมใหม่ และเพื่อเป็นเกียรติแก่วีรบุรุษคนนี้ Beethoven จึงประพันธ์ Symphony “Bonaparte” ขึ้น

แต่เมื่อ Napoleon ประกาศตนเป็นจักรพรรดิในปี ค.ศ. ๑๘๐๔ ความฝันของ Beethoven ก็แตกสลาย คนที่เขาคิดว่าจะทำลายระบบกษัตริย์ กลับกลายเป็นกษัตริย์เสียเอง!

Wilhelm Furtwängler กำลังนำวงเบญจมาฆะเบอร์ลิน (Berlin Philharmonic) ในปี ค.ศ. ๑๙๓๕ โดยมีบุคคลสำคัญของพรรคนาซีเข้าร่วมชมการแสดง

การฉีกใบหน้าปกและเปลี่ยนชื่อเป็น “Eroica” ไม่เพียงแต่เป็นการแสดงความผิดหวัง แต่ยังเป็นการประกาศว่า “วีรบุรุษที่แท้จริง” ไม่ใช่ผู้ที่แสวงหาอำนาจ แต่เป็นอุดมคติ เรื่องเสรีภาพและความเสมอภาค การเปลี่ยนแปลงทัศนคติครั้งนี้แสดงให้เห็นถึงวิวัฒนาการทางความคิดของเขา ที่สามารถปรับเปลี่ยนมุมมองเมื่อความจริงไม่เป็นไปตามความคาดหวัง

การท้าทายระบบเก่าผ่านดนตรี

Symphony No. 3 ไม่เพียงแต่ยาวกว่าและใหญ่กว่าซิมโฟนีทั่วไป แต่ยังมีจิตวิญญาณการปฏิวัติที่ชัดเจน ความแปลกใหม่ทางดนตรี ความเข้มข้นทางอารมณ์ และความซับซ้อนที่ไม่เคยมีมาก่อน ล้วนท้าทาย “กฎเกณฑ์” ของดนตรีคลาสสิกในยุคนั้น มันเป็นการประกาศว่า “ศิลปะใหม่ สำหรับโลกใหม่”

การใช้ชีวิตแบบปฏิวัติ: ไม่ยอมกับหัวให้ใคร

Beethoven ไม่เพียงแต่ใช้ดนตรีต่อต้าน แต่ยังใช้ชีวิตประจำวันต่อต้านอีกด้วย

โดยเขาปฏิเสธที่จะถอดหมวกให้ขุนนาง เมื่อพวกเขาเดินผ่าน ในขณะที่คนอื่นต้องก้มหัวอย่างเคารพ การกระทำนี้ถือเป็นการฝ่าฝืนมารยาทสังคมอย่างร้ายแรง แต่เขาไม่แคร์ หรือจะเป็นการต่อรองคำต้ออย่างหนักแน่น แทนที่จะรอรับการอุปถัมภ์อย่างอ่อนน้อมถ่อมตน เขาเจรจาเงื่อนไขเหมือนนักธุรกิจ ทำให้ตัวเองกลายเป็นศิลปินอิสระคนแรก ๆ ในประวัติศาสตร์

และที่มีคุณูปการต่อคนธรรมดาอย่างเราก็คือ Beethoven เลือกที่จะทำงานให้สาธารณะมากกว่าให้เฉพาะขุนนางคนใดคนหนึ่ง การจัดคอนเสิร์ตในซอลล์สสาธารณะแทนการแสดงในวังของเจ้าเพียงคนใดคนหนึ่ง ช่วยให้เขาไม่ต้องพึ่งพาผู้อุปถัมภ์คนใดคนหนึ่งเพียงอย่างเดียว

ทั้งหมดนี้คือการปฏิวัติวิถีชีวิต ศิลปินแบบเงียบ ๆ

Fidelio โอเปร่าแห่งอิสภาว

หากต้องการดูอุดมการณ์ทางการเมืองของ Beethoven ให้ชัดเจน ให้ดูที่โอเปร่าเรื่อง Fidelio ผลงานจากช่วงแรก ๆ ของอาชีพ ซึ่งเขาใช้เวลาถึง ๑๐ ปีในการทำให้เสร็จ

เรื่องราวเล่าถึง Florestan ชายที่ถูกคุมขังในคุกใต้ดินเพราะความขัดแย้งทางการเมืองกับเจ้าชายผู้ปกครอง เป็นเหตุให้ Leonore ภรรยาของเขาปลอมตัวเป็นชายชื่อ Fidelio เข้าไปแฝงตัวทำงานในคุกเพื่อช่วยสามี

นอกจากเรื่องราวความรักแล้วยังมีฉากที่นักโทษถูกคุมขังอย่างไม่เป็นธรรมได้ออกมาใช้เวลาช่วงสั้น ๆ ในลานคุก ก่อนจะได้รับปล่อยตัวจากเจ้าชายองค์ใหม่ที่มีความเมตตา

อุปสรรคเรื่องนี้อาจสะท้อนความเชื่อของ Beethoven ว่า การคุมขังโดยไม่เป็นธรรมต้องถูกต่อต้าน ความรักและความจงรักภักดี

สามารถเอาชนะการกดขี่ได้ และผู้ปกครองที่ดีต้องมีความเมตตา ไม่ใช่การปกครองแบบเผด็จการ

Symphony No. 9 “Ode to Joy” เพลงแห่งมนุษยธรรมสากล

ผลงานชิ้นสุดท้ายและยิ่งใหญ่ที่สุดของ Beethoven ในด้านดนตรีคือ Symphony No. 9 ที่มีเพลง “Ode to Joy” เป็นท่อนจบ เขานำบทกวี “An die Freude” ของ Friedrich Schiller มาใส่ ซึ่งประกาศว่า “Alle Menschen werden Brüder” มนุษย์ทุกคนจะกลายเป็นพี่น้องกัน

วิสัยทัศน์ที่ก้าวหน้ากว่ายุคสมัย

แนวคิดเรื่องความเป็นพี่น้องของมนุษยชาติในปี ค.ศ. ๑๘๒๔ ถือเป็นการคิดที่ใหม่มาก ในยุคที่ยุโรปแบ่งแยกด้วยชนชั้น เชื้อชาติ และศาสนา Beethoven กลับประกาศว่ามนุษย์ทุกคนเท่าเทียมกัน - เพลงนี้ไม่ได้เป็นแค่ดนตรี แต่เป็นแถลงการณ์ทางการเมือง เรียกร้องให้โลกรวมกันเป็นหนึ่ง

การแสดงครั้งประวัติศาสตร์

การแสดงรอบปฐมทัศน์ในปี ค.ศ. ๑๘๒๔ เป็นช่วงเวลาอันน่าจดจำ Beethoven ซึ่งขณะนั้นหูหนวกแล้ว ยืนควบคุมวงออร์เคสตรา เขาจึงไม่ทันรู้ตัวว่าเพลงจบแล้ว Caroline Unger นักร้องหญิง ต้องหันเขากลับมามองผู้ชม เพราะรู้ว่าเขาฟังเสียงปรบมือไม่ได้

เมื่อเห็นผู้คนโชนห่มวกและผ้าพันคอขึ้นฟ้า เขาจึงได้รู้ว่าทุกคนรู้สึกซาบซึ้งแค่ไหน - บันทึกความทรงจำนี้ทำให้เราอาจคิดได้ว่า ไม่เคยมีผลงานชิ้นใดก่อนหน้านี้หรือหลังจากนั้นที่แสดงถึงความสำเร็จอันโดดเด่น

ของมนุษย์ได้เท่านี้

บรรดการต่อต้านที่ยังคงดังก้อง

เหตุผลที่ Symphony No. 9 ถูกนำไปใช้โดยขบวนการทางการเมืองมากมายตลอด ๒๐๐ ปีที่ผ่านมา - ตั้งแต่นาซีเยอรมัน สหภาพโซเวียต ไปจนถึงผู้ประท้วงเรียกร้องประชาธิปไตย - อาจเป็นเพราะข้อความเรื่อง “ความเป็นพี่น้องของมนุษยชาติ” สามารถตีความได้หลายแบบ

แต่นั่นก็แสดงให้เห็นว่า วิสัยทัศน์ของ Beethoven ทรงพลังแค่ไหน เมื่อทุกคนต่างอยากอ้างสิทธิในแนวคิดของเขา

สหภาพยุโรปเลือกใช้ “Ode to Joy” เป็นเพลงชาติ ไม่ใช่เพราะมันไพเราะ แต่เพลงนี้เป็นสัญลักษณ์ของการรวมเป็นหนึ่ง การข้ามผ่านขีดจำกัดทางชาติ และการมองมนุษย์ทุกคนเป็นครอบครัวเดียวกัน

บทเรียนจาก “วีรบุรุษ” ผู้ไม่ยอมแพ้

เรื่องราวของ Beethoven สอนให้เราเห็นว่า การต่อต้านไม่จำเป็นต้องเสียงดังหรือรุนแรง เห็นได้จากการไม่ยอมถอยทวนกให้ขุนนาง การฉีกใบหน้าปกผลงาน หรือการเขียนเพลงที่ทำทนายทนายเกณฑ์เก่า ล้วนเป็นการต่อต้านที่มีพลัง

ศิลปะสามารถเปลี่ยนโลกได้ Symphony No. 9 ไม่ได้เปลี่ยนโลกในชั่วพริบตา แต่ปลุกฝังแนวคิดเรื่องความเสมอภาคและสากลภาพที่ส่งผลมาจนถึงทุกวันนี้

การเปลี่ยนแปลงทางความคิดเป็นสิ่งที่งดงาม ตัวอย่างของ Beethoven แสดงให้เห็นว่า การเติบโต เปลี่ยนแปลง และขัดเกลา มุมมองที่มีต่อโลก เป็นหนทางสู่ความเข้าใจที่ลึกซึ้งยิ่งขึ้น มากกว่า

การยึดติดกับอุดมการณ์แบบตายตัว

ความขัดแย้งในใจเป็นเรื่องปกติ การที่ Beethoven ต้องฟังพาดพิงสูงแต่ต่อต้านพวกเขา แสดงให้เห็นว่าการต่อสู้เพื่อการเปลี่ยนแปลงไม่ได้ง่ายตายเสมอไป

ความเป็นตัวของตัวเองมีค่า จากคำพูดที่ว่า “มี Beethoven เพียงคนเดียวเท่านั้น” ไม่ใช่ความหยิ่งยโส แต่เป็นการประกาศว่า คุณค่าของแต่ละคนไม่ได้อยู่ที่ชาติกำเนิดหรือสถานะ แต่อยู่ที่ความสามารถและความมุ่งมั่น

ในยุคที่เราต้องเผชิญกับความไม่เท่าเทียม การกดขี่ และการแบ่งแยก เรื่องราวของชายคนหนึ่งที่ถูกใบหน้าปกผลงานที่ตั้งใจสร้างสรรค์เพื่อประท้วง Napoleon และใช้ดนตรีประกาศว่ามนุษย์ทุกคนเป็นพี่น้องกัน เตือนเราว่า บางครั้งการเปลี่ยนโลก เริ่มต้นจากการปฏิเสธที่จะยอมรับสิ่งที่ไม่ถูกต้อง และการสร้างสรรค์สิ่งใหม่ที่ดีกว่า

Beethoven อาจจะได้ขจัดระบบศักดินาด้วยการฉีกกระดาษใบเดียว แต่เขาได้ปลุกฝังแนวคิดเรื่องความเสมอภาคผ่านดนตรีที่ยังคงสะเทือนใจผู้คน แม้เวลาจะล่วงผ่านมากกว่า ๒๐๐ ปี

และนั่นคือพลังแท้จริงของ “ซิมโฟนีแห่งการปฏิวัติ”

ที่มา

<https://www.npr.org/2020/02/24/808920482/revisiting-beethovens-beloved-radical-symphonies-for-his-250th-birthday>
<https://symphony.org/daniel-barenboim-on-beethoven-the-ninth-and-politics/>
<https://scholarhub.ui.ac.id/cgi/viewcontent.cgi?article=1151&context=jsgs>
<https://pitjournal.unc.edu/2023/01/05/tainted-or-transcendent-the-political-recruitment-of-beethovens-ninth-symphony/>
https://www.dissentmagazine.org/online_articles/the-revolutionary-beethoven
<https://www.popularbeethoven.com/what-were-beethovens-political-views/>
<https://coloradomusicfestival.org/the-political-beethoven/>
<https://www.earlymusicamerica.org/web-articles/book-review-beethovens-politics-as-reflected-in-his-music/>

Yamaha Acoustic Instruments

B **ö** **s** **e** **n** **d** **o** **r** **f** **e** **r**
DER KLANG, DER BERÜHRT

 YAMAHA
Live with Music

 th.yamaha.com   YamahaMusicThailand

“A true **victory**
is a victory over **oneself.**”

A. Jutanugarn

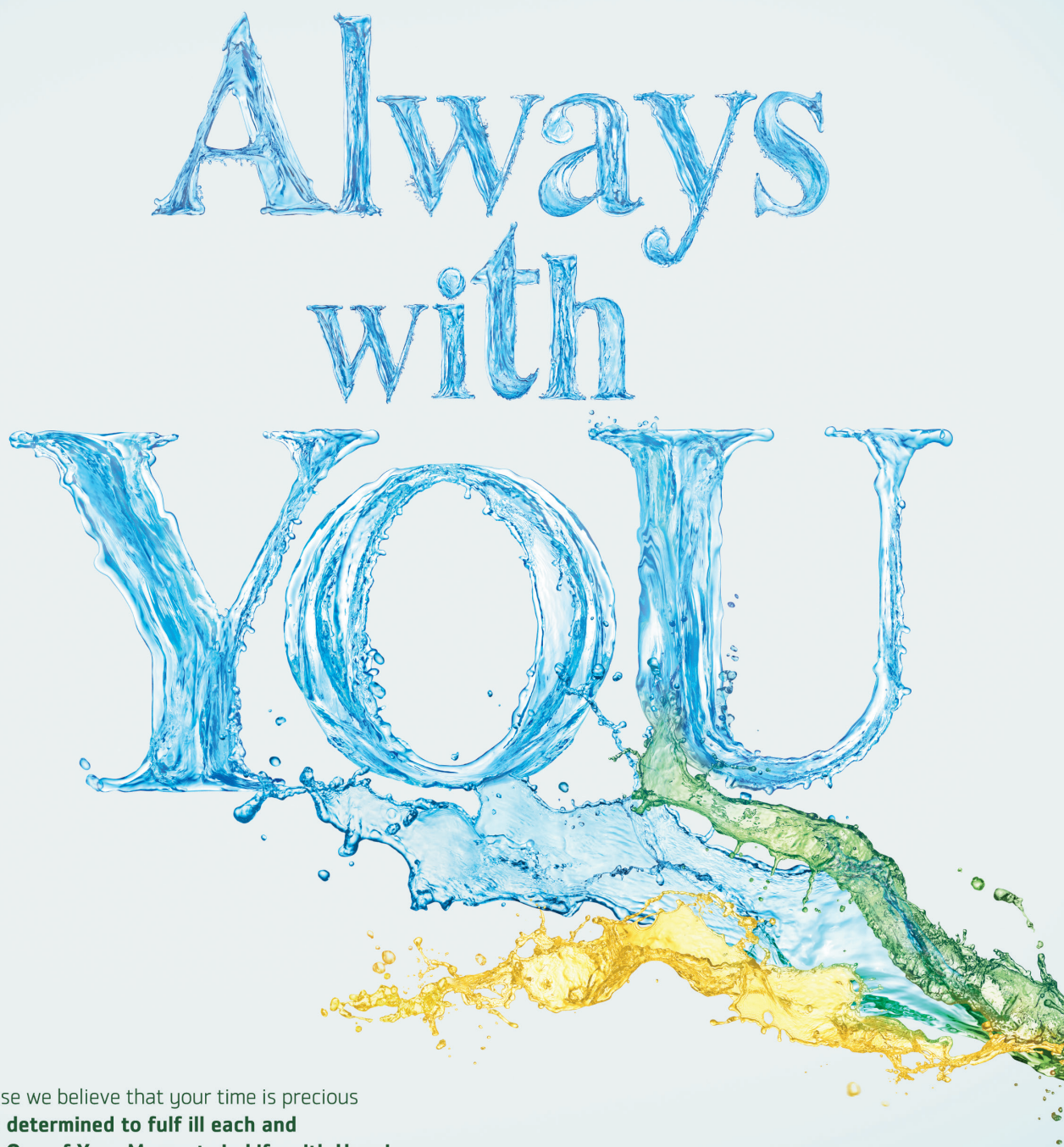
SCG congratulates **Pro May-Ariya Jutanugarn**
The winner of LPGA Championships

www.scg.co.th

Always with YOU

Because we believe that your time is precious
**We're determined to fulfill each and
Every One of Your Moments in Life with Happiness**

 thaibev | www.thaibev.com

MEMBER OF
**Dow Jones
Sustainability Indices**

In Collaboration with RobecoSAM

Member of DJSI Emerging Markets
Category - Food, Beverage & Tobacco
Industry Group

ThaiBev
